

UNTAMOT JA RIIHMAKKAAT

Verkkosarjakuvien Kauniit ja rohkeat

Lahden ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Sarjakuvan erikoistumisopinnot
Erikoistumistyö
24.11.2006
Kaisa Herrala

SISÄLLYS

JOHDANTO	1
TEHTÄVÄNANTO	2
ARVIOITU AIKATAULU	
UNTAMOT JA RIHMAKKAAT	3
Verkkosarjakuva UNTAMOT JA RIHMAKKAAT	4
Idea	
Laajuus	
Juonikertomus	
Synopsis	
Miljööt	5
Henkilögalleria	6
Leiskat ja käsikirjoitus	10
SUURET SUUNNITELMAT	15
Kuinka kaikki lopulta tapahtui	
Tarinan rakentelu	
Miljöön ja hahmojen luominen	21
Kuinka Untamo ja Rihmakka saivat nimensä	
Untamon ja Rihmakan asukkaat	
RONI	22
TARU	23
MIKU	24
KAISA	25
Kuvakerrontaa verkkosarjakuvassa	26
Tekniset valinnat	27
Tyyli alkaa löytyä	
POHDINTAA: MIKÄ ONNISTUI JA MIKÄ EI?	30
Yhteenveto pohdinnasta	31

JOHDANTO

Tein medianomintyönäni vuonna 2001 ensimmäisen verkkosarjakuvani. Tulkitsin tuolloin isoveljeni Jaakon kirjoittaman tarinan *Lallin ja Henrikin viimeinen tanssi* verkkosarjakuvaksi. Käytän nyt käsitettä 'verkkosarjakuva' vaikka omasta mielestäni termi 'nettisarjakuva' sopii paremmin suomalaiseen suuhun. Minun korvaani nettisarjakuva kuulostaa sarjakuvalta, joka on tehty nimenomaan internetiin. Verkkosarjakuvasta tulee taas sellainen mielikuva, että se on mikä tahansa internetiin skannattu sarjakuva. Oli miten oli, selkeyden vuoksi käytän kyseistä termiä raportissani, vaikka julkisilla paikoilla kansan keskuudessa saatankin kutsua teostani tuttavallisesti nettisarjakuvaksi.

Miksi sitten lähdin TAAS tekemään verkkosarjakuvaa, jos sellaisen jo aiemmin olen tehnyt? No, ensinnäkin kyse on siitä, että tällä kertaa halusin tehdä myös tarinan itse. Toisekseen, olen graafisen viestinnän medianomi ja suurin kiinnostukseni kohde on aina ollut niin uus- kuin multimediatkin. Halusin nyt tehdä vähintäänkin hyvän työnäytteen tulevaa työnhakuani varten. Etsin töitä juuri uusmedia-alalta. Olen kiinnostunut kuvituksesta internetissä, siksi verkkosarjakuvan tekeminen sarjakuvan erikoistumistyönäni on minulle aikoa oikea vaihtoehto.

Tarkoituksenani oli tämän erikoistumistyöni puitteissa saada valmiiksi ensimmäiset viisi sivua verkkosarjakuvaani varten. Valmiina pitäisi olla synopsis, käsikirjoitus, kuvat ja käyttöliittymä vähintäänkin noita viittä sivua varten. Koska kyseessä on pitkä sarjakuva - viisi 8-sivuista osaa - niin en tähdännyt koko teoksen valmiiksi saattamiseen tämän erikoistumistyön aikana. Se olisi ollut liian utopistinen tavoite, sillä verkkosarjakuvaa tehdessä on tekstin ja kuvien lisäksi ajateltava internetiä mediana. Siis sarjakuvan lisäksi minun tehtävänäni oli myös suunnitella teoksen käyttöliittymä.

Raportissani kerron työni vaiheista. Kirjoitusprosessi tosin oli niin pitkä, että yksityiskohtaisesti raportoituna jo siitä voisi kirjoittaa yhden romaanin. Yritän siis tiivistää kertomustani. Aion kertoa työhöni liittyvistä vaiheista niin, että ensin näytän valmiit tekstit ja kuvat ja sen jälkeen uppoudun niihin vaiheisiin, joiden kautta tuohon lopputulokseen päädyin. Kerron tarinan, hahmojen ja miljöiden synnystä sekä verkkosarjakuville soveltuvan kuvakerronan tärkeydestä. Lopuksi pohdiskelen vielä onnistumisiani ja epäonnistumisiani tämän erikoistumistyöni varrella.

Graafisen alan sanaston jonkinasteinen ymmärtäminen voi tulla tarpeen tätä raporttia lukiessa. Yritän tosin parhaani mukaan kirjoittaa kaiken niin, että itsekin ymmärtäisin, mistä puhun. Mutta jos tietää, mikä on käyttöliittymä ja mikä leiska, niin ymmärtänee raporttianikin.

Untamot ja rihmakkaat internetissä:
www.akku.tv/~akku191/untamo.html

Vertailun vuoksi myös *Lallin ja Henrikin viimeinen tanssi* internetissä:
<http://www.akku.tv/~akku191/lalli.html>

TEHTÄVÄNANTO

Visioin kaikkien verkkosarjakuvien Kauniit ja rohkeat, satumaisen ihmissuhdedraaman, joka mahdollisesti jatkuu verkossa pitkäänkin. Nyt suunnittelen kuitenkin lähtösysteystä ensimmäiselle episodille, jossa päähenkilön elämän sekoittaa hänen suuren rakkautensa (ja heikkoutensa) yllättävä paluu.

Niin, teen siis erikoistumistyönäni sarjakuvan internetiin. Valmiin työn tulee sisältää: viisi sivua sarjakuvaa käsikirjoituksena ja kuvina, tarinan synopsis, henkilögalleria, viisi valmista sivua verkkosarjakuvaa internetissä sekä käyttöliittymä. Tarkoitukseni on siis saada tuntua käsikirjoittamiseen ja ideani esittämiseen sellaisessa muodossa, että siitä muutkin kuin minä itse saavat selkoa. Tarinan pyrin tekemään mahdollisimman toimivaksi ja kuvat kerronnallisesti selkeiksi, hahmot tunnistettaviksi. Verkkosarjakuvani tulee erikoistumistyön jälkeen jatkumaan, toivon mukaan jopa jonkin aikaa.

ARVIOITU AIKATAULU

Näin ajattelin keväällä 2006 ehtiväni erikoistumistyötäni tehdä:

- Kesän 2006 aikana käsikirjoituksen vääntöä.
- Syksyllä koulun alettua käsikirjoituksesta kuvittaen sarjakuva.
- Marraskuussa käyttöliittymä sarjakuvalle.
- Marraskuuhun 2006 mennessä verkkosarjakuvasta ainakin viisi sivua jo valmiina ja verkossakin näkyvillä.

24.11. 2006 mennessä valmiina siis piti olla:

- käsikirjoitus viiteen ensimmäiseen sivuun
- synopsis koko tarinaan
- henkilögalleria
- viisi ensimmäistä sarjakuvasivua verkkosarjakuvaksi toteutettuna
- käyttöliittymä internetissä näkyvillä

UNTAMOT JA RIHMAKKAAT

verkkosarjakuvien Kauniit ja rohkeat

Kaisa Herrala

Verkkosarjakuva UNTAMOT JA RIHMAKKAAT

Idea:

Verkkosarjakuvien Kauniit ja rohkeat, oikea saippusarjakuva.

Laajuus: 5 osaa (1 osa = 8 sivua)

1. Roni ja huiskutukan paluu
2. Ruikkuttamaanko vaan jäät, poloinen?
3. Kuka on tuo mies, joka petini jakaa?
4. Roni ja liekehtivä punapää
5. Hävetä sietäisit, Romeo!

Juonikertomus:

Yksinhuoltaja Ronin perheonni järkkyy, kun hänen suuri rakkautensa ja Kaisa-tyttären isä Miku ilmestyy vaimonsa kanssa hakemaan Kaisaa uuteen kotiin. Miku manipuloi Ronin luopumaan Kaisasta. Yksin jäätyään Roni kuitenkin ryhdistäytyy ja päättää taistella huoltajuudesta keinolla millä hyvänsä sillä seurauksella, että Mikun avioliitto hajoaa ja Roni saa Mikun takaisin mutta ei Kaisaa.

Synopsis:

Sarjakuva Untamot ja rihmakkaat kertoo Ronista, jonka elämää saapuu vuosien tauon jälkeen sekoittamaan hänen suuri rakkautensa Miku. Kohta mikään ei ole enää ennallaan, ei Ronin suhde tyttärensä, Mikunun - saati häneen itseensääkään.

Kun Miku soittaa ja pyytää tavata Ronin sekä heidän yhteisen tyttärensä Kaisan, alkaa Roni elätellä toiveita perheensä eheytyemisestä. Miku kuitenkin ilmestyy paikalle vaimonsa Tarun kanssa vain hakeakseen Kaisan uuteen kotiin. Roni antaa Mikun manipuloida itsensä luopumaan tyttärestään. Yksin jäätyään Ronin ryhdistäytyy, kerää voimiaan ja lähtee taistelemaan tyttärestään. Ronin yllätykseksi Taru ottaa hänet ilomielin vastaan, mistä Kaisa on riemuissaan ja Miku suutuksissaan. Ronin jatkuva läsnäolo aiheuttaa Mikulle ahdistusta ja sen seurauksena hänen avioliittonsa alkaa rakoilla. Miku syyttää Ronia kaikesta, mutta Taru puolustaa tätä.

Valokuvia Tarun kanssa selaillessaan Kaisa vahingossa paljastaa äitipuolelleen tärkeän palan isiensä menneisyydestä. Taru järkyttyy tajutessaan miehensä valheiden julmuuden. Hän alkaa ystävystä Ronin kanssa nyt kun ymmärtää, mitä tämä on saanut Mikun takia kärsiä.

Miku on mustasukkainen vaimonsa ystävyydestä häntä välttelevään Roniin. Kostoksi Miku alkaakin kaikessa hiljaisuudessa viettelemään Ronia, joka yrittää parhaansa mukaan vastustella hänen viehätysvoimaansa. Mikun syrjähyppy Ronin kanssa järkyttää Kaisaa ja Tarua, eivätkä he pysty antamaan Ronille tekoa anteeksi. Lopulta Kaisa ottaa ohjat käsiinsä ja heittää molemmat isänsä ulos asunnosta. Miku on onnellinen jäätyään kahden Ronin kanssa, mutta Roni kaippaa tytärtään.

Miljööt

Untamo

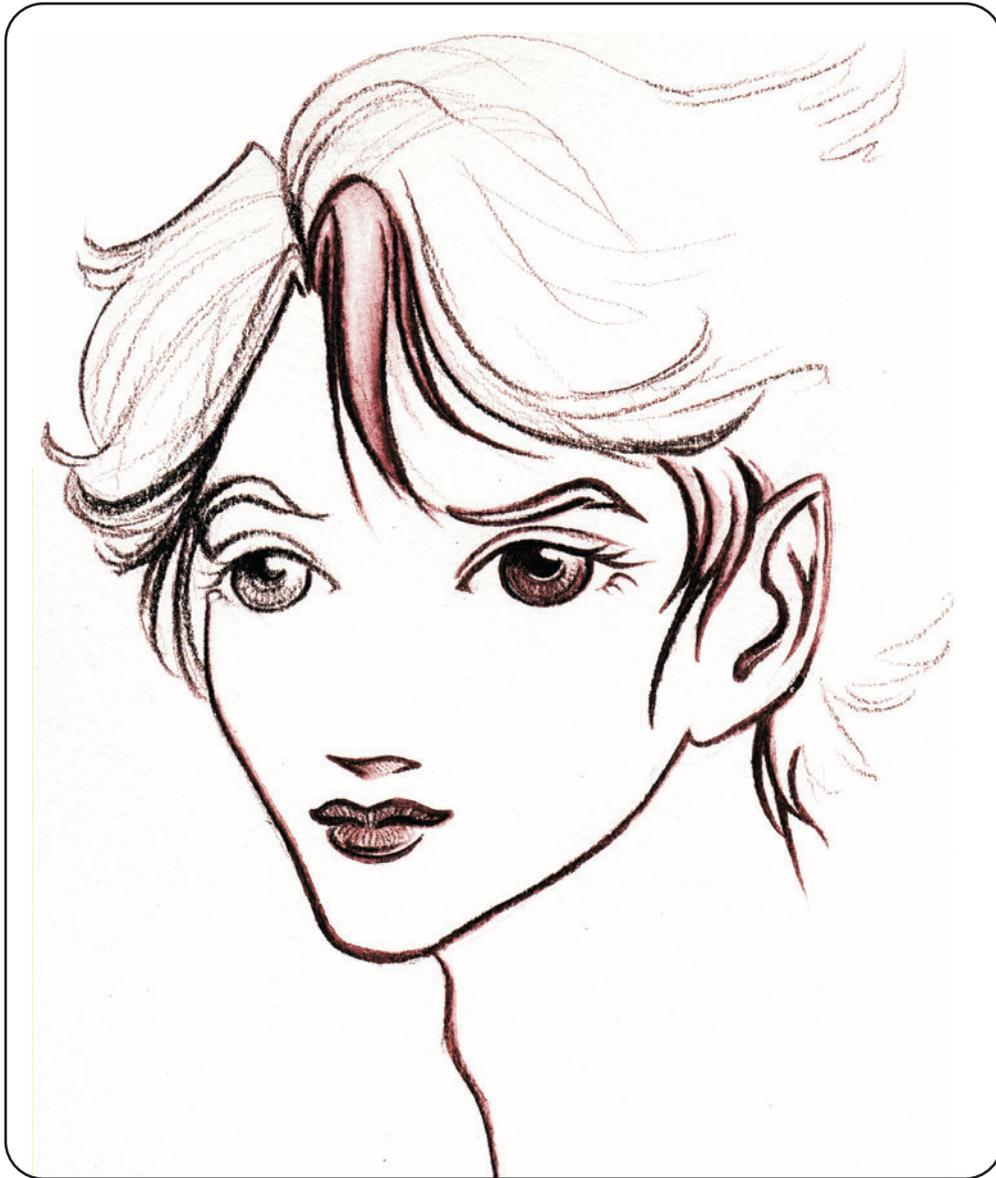
Untamo on värikäs ja kaunis paikkakunta, jossa luonto ei ole villiä vaan hyvin huollettua ja karsittua - puistojen lisäksi myös metsät ovat putsatun näköisiä. Värit hehkuvat loistoaan kuin kirkkaana ja kuumana kesäpäivänä konsanaan. Tyypillisempiä rakennus- ja sisustusmateriaaleja ovat kivi ja puu. Maisemassa näkyy myös vanhoja raunioita. On myös luola-asuntoja, jollaisessa mm. Kaisa ja Roni asuvat.

Untamo sijaitsee suurten vuorten välisessä laaksossa, ja sinne pääseen vain kulkemalla Heijastus-vesiputouksen läpi. Hyväaikeiset vierailijat selviävät Heijastuksen läpikulusta kastumatta, mutta ilkeämieliset kastuvat. Liian pahantahtovat pyrkyrit Heijastus pitää visusti Untamon ulkopuolella. Miku esimerkiksi kastuu matkalla Rihmakkaasta Untamoon, mutta hän pääsee kuitenkin sisään.

Rihmakka

Rihmakassa luonto on valloillaan ja "kaikkien kukkien annetaan kasvaa". Se on väritykseltään realistinen, hivenen jopa harmahtava. Rakennukset ovat yleensä korkeita kerrostaloja. Rakennus- ja sisustusmateriaaleista yleisimpiä ovat erilaiset metallit, lasi ja muovi. Rihmakkaassa luonnon lisäksi valloillaan on myös inhimillisyys ja sen monet kasvat. Siellä esiintyy mm. ahdasmielisyyttä ja syrjintää; esim. Ronia pidetään Rihmakkaassa kummajaisena.

Henkilögalleria

Päähenkilö: RONI

Roni on Kaisan äiti-isä ja Mikun entinen poikaystävä. Hän ei ole kuullut Mikusta mitään n. 15 vuoteen..

Roni on asunut Untamossa aina, paitsi Mikun kanssa seurustellessaan, jolloin he asuivat Rihmakkaassa. Hän on kokenut Rihmakkaassa voimakasta syrjintää sen takia, että synnytti Kaisan siellä. Roni tuli Mikun jättämäksi, kun tämä ei kestänyt "ympäristön paineita". Silti hän yhä kaippaa Mikua, joka on hänen uurin heikkoutensa.

Sankari: TARU

Taru on Mikun vaimo. Hän ei tiedä Ronin ja Mikun yhteisestä menneisyydestä. Taru on aina asunut Rihmakkaassa, eikä ole käynyt Untamossa ennen kuin tulee Mikun kanssa hakemaan Kaisaa. Hän ei tiedä, mitä se merkitsee, kun Miku Heijastus kastelee Mikun muttei Tarua... Mikun todellinen luonne kuitenkin alkaa paljastua hänelle Ronin muutettua taloon.

Riivaaja: MIKU

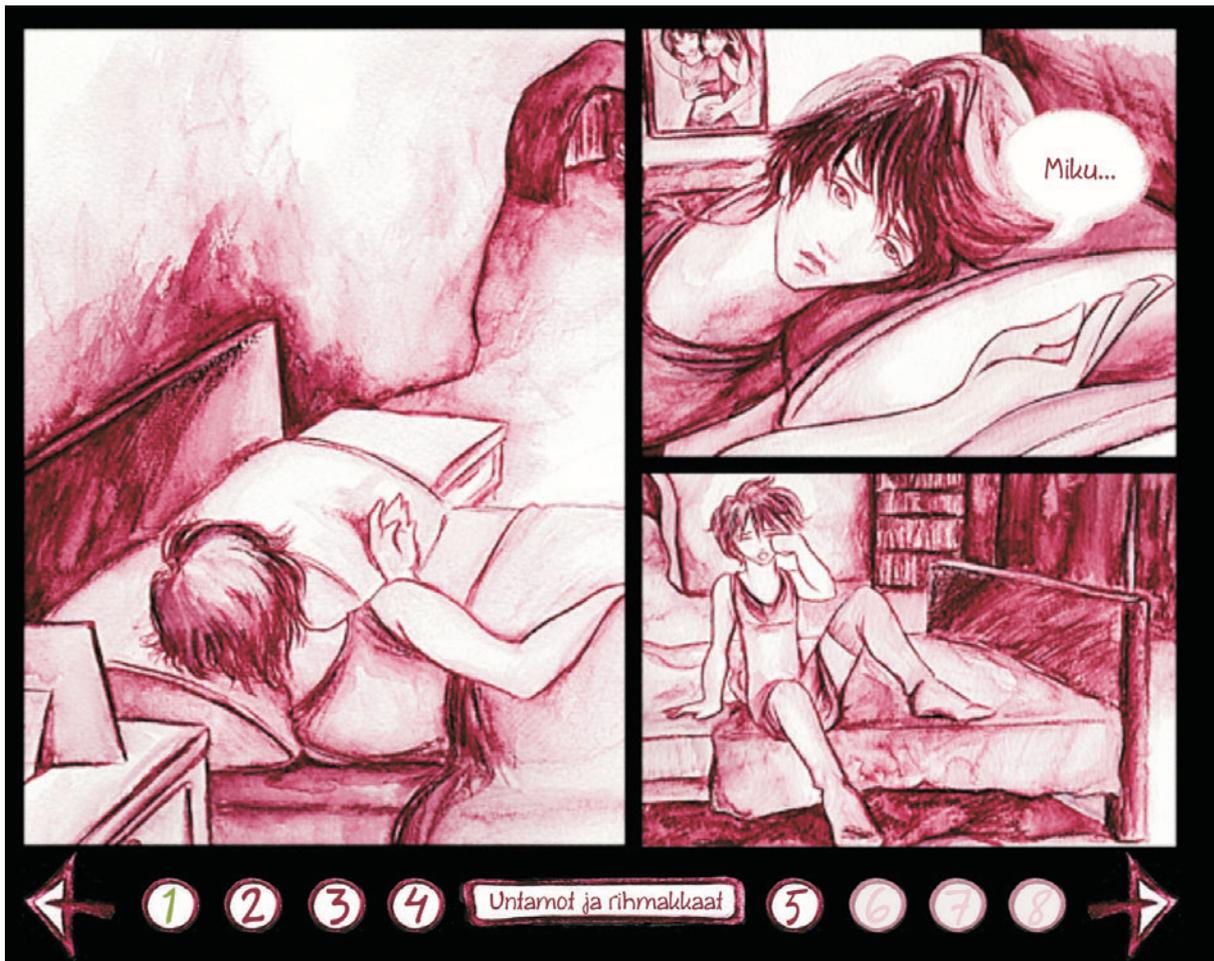
Miku on Kaisan toinen isä, Ronin entinen miesystävä ja Tarun aviomies. Hän on tottunut aina saamaan haluamansa ja nauttii ihmisten manipuloimisesta. Miku asuu vaimoineen Rihmakkaassa, ja on asunut siellä lähes aina, vaikka onkin syntyjään untamo. Hän jätti aikoinaan Ronin rihmakkaan ajattelutapansa takia. Hän ei tunne katumusta.

Läheinen: KAISA

Kaisa on Ronin ja Mikun yhteinen tytär. Hän ihanoi Ronia, joka on aina pitänyt hänestä hyvää huolta. Kaisa ei ole tavannut toista isäänsä Mikua. Hän syntyi 18 vuotta sitten Rihmakkaassa, mutta Mikun ja Ronin teiden erottua muutti Ronin mukana Untamoon. Iästään huolimatta Roni on hänelle yhä 'Isi'. Kaisa näkee näkee usein painajaista, jossa hän jättää isänsä Ronin. Hänelle se on pahinta, mitä voisi sattua.

LEISKAT JA KÄSIKIRJOITUS

Sivu 1

INT. RONIN MAKUuhuONE

KUVA 1

Roni makaa sängyssä. Toinen puoli parisängystä on tyhjä.
Ronin yöpöydällä on kehystetty kuva, toisella yöpöydällä ei ole mitään.

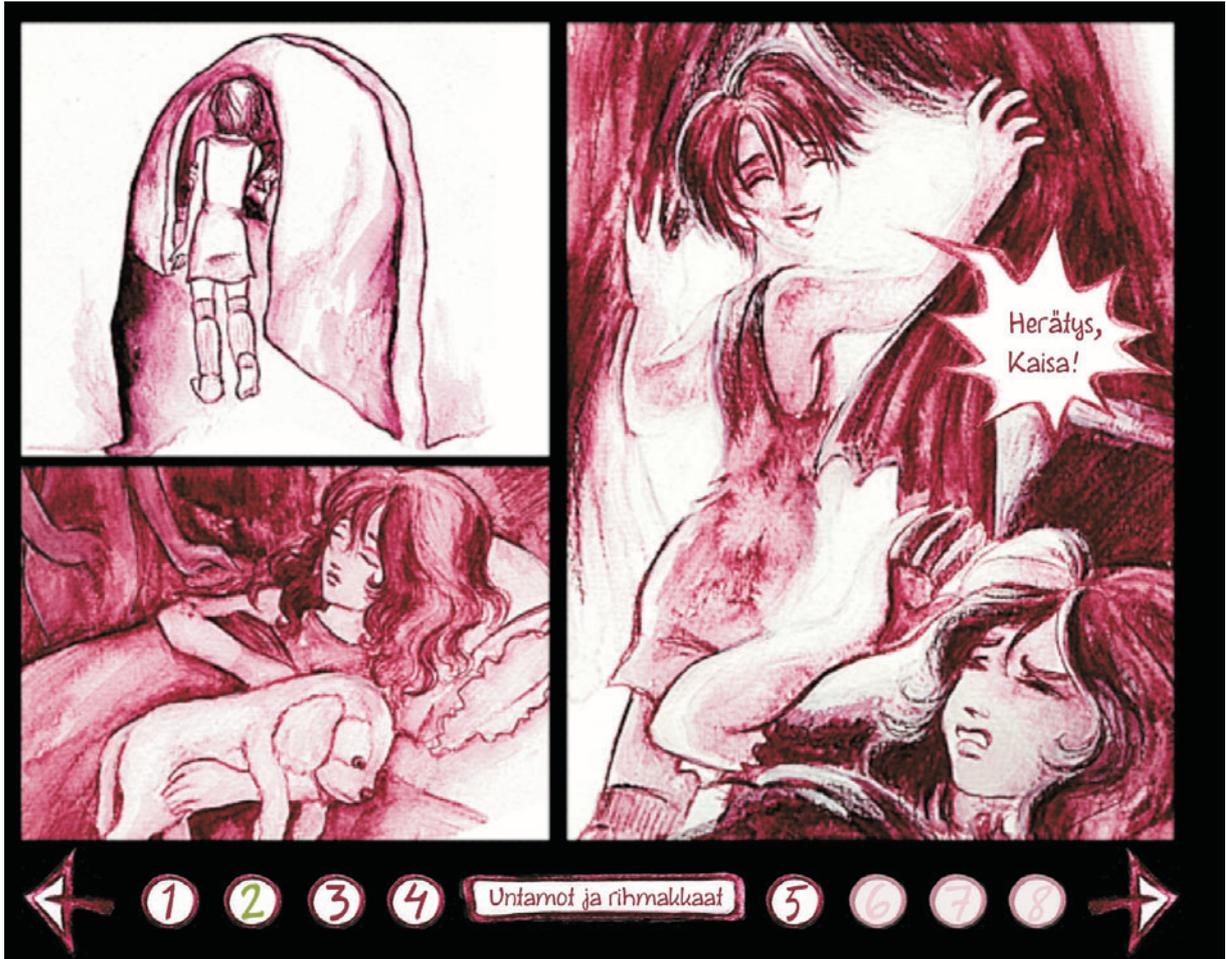
KUVA 2

Roni lähikuvassa edestä. Hän on hereillä. Takana näkyy valokuva kahdesta ihmisestä (=Roni ja Miku).

Roni: "Miku..."

KUVA 3

Roni nousee haukotellen istumaan ja hieroo silmiään.

Sivu 2

INT. KAISAN HUONE

KUVA 1

Roni raahustaa kohti Kaisan huonetta.

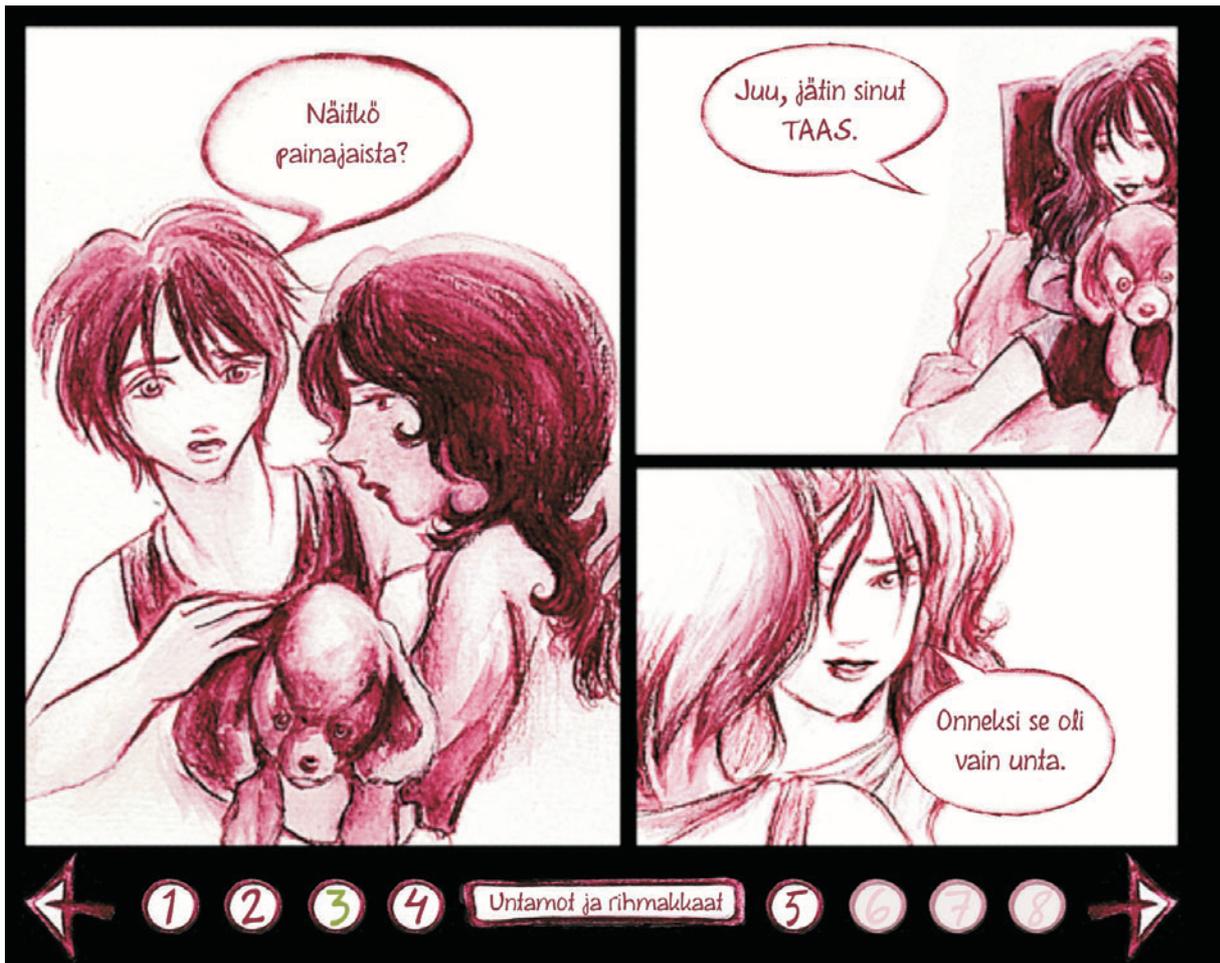
KUVA 2

Kaisa nukkuu, kun Roni hiipii pimeässä hänen huoneeseensa.

KUVA 3

Roni vetää verhot ikkunan edestä. Kaisa on sokaistua.

Roni: "Huomenta, Kaisa!"

Sivu 3

INT. KAISAN HUONE

KUVA 1

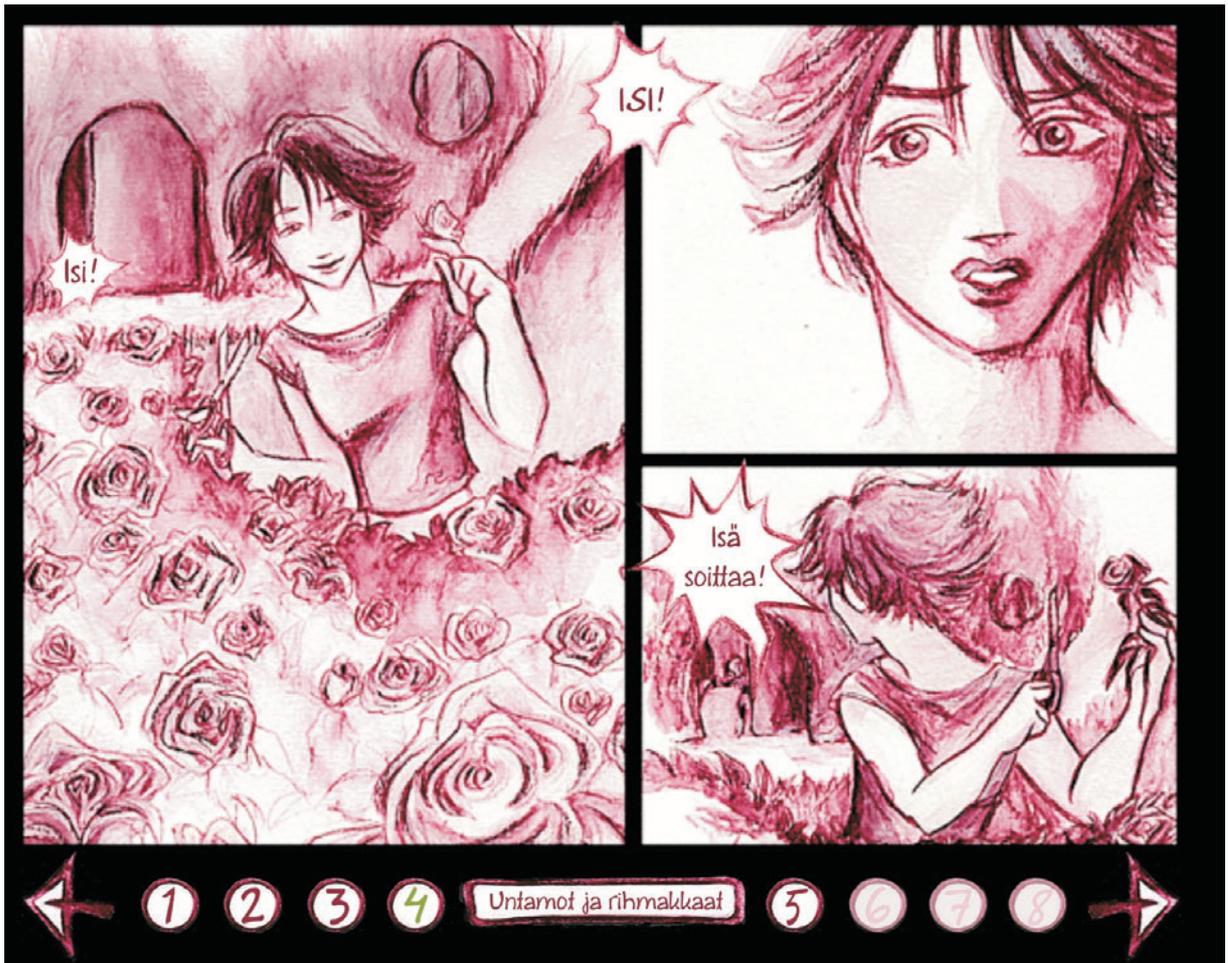
Roni on huomannut koiranuken Kaisan sylissä.
Roni huolestuneena: "Näitkö painajaista?"

KUVA 2

Kaisa halaa nukkeaan tiukasti kertoessaan painajaisestaan.
Kaisa: "Juu, jätin sinut TAAS."

KUVA 3

Kaisa rauhoittelee Ronia.
Kaisa: "Onneksi se oli vain unta."

Sivu 4

EXT. RONIN JA KAISAN KOTIPIIHA

KUVA 1

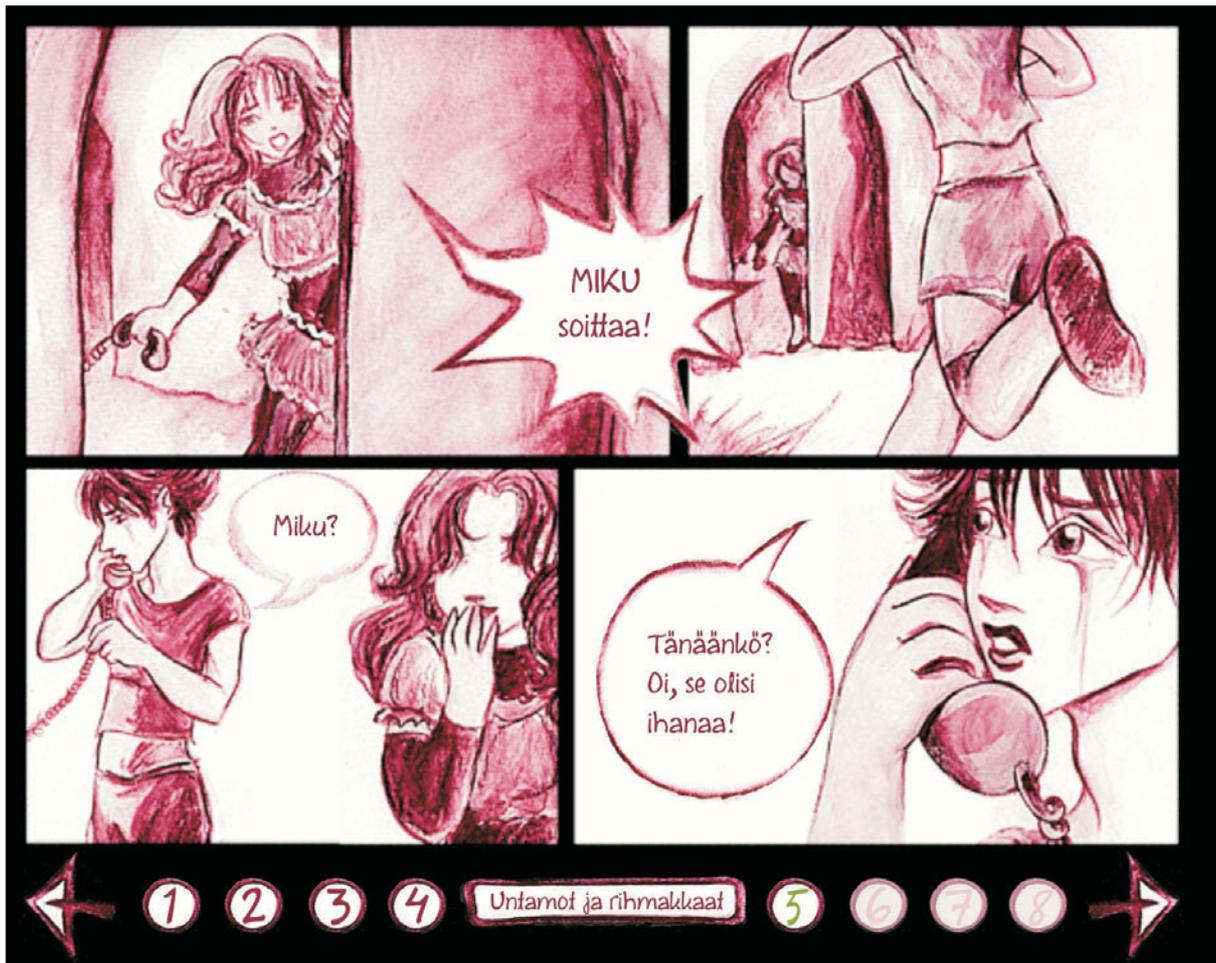
Roni touhuu puutarhassa ruusujensa äärellä. Sisältä kuuluu vaimeasti huudahdus.
"Isi!"

KUVA 2

Toisella kerralla Roni kuulee huudon.
"ISI!"

KUVA 3

Roni käännähtää katsomaan kohti asuntoaan. Kaisa roikkuu oviaukossa, toisessa kädessään puhelimen luuri.
Kaisa: "Isä soittaa."

Sivu 5

EXT. RONIN JA KAISAN KOTIPIIHA

KUVA 1

Kaisa yrittää hoputtaa Ronia puhelimeen.
Kaisa: "MIKU soittaa!"

KUVA 2

Roni juoksee kotiin.

INT. RONIN JA KAISAN ASUNTO

KUVA 3

Roni tarttuu puhelimeen, tunteenpuuskan vallassa hän itkee hieman.
Kaisa seuraa puhelinkeskustelua sivusta.
Roni: "Miku?"

KUVA 4

Roni puhuu yhä Mikun kanssa puhelimesta.
Roni: "Tänäänkö? Oi, se olisi ihanaa!"

SUURET SUUNNITELMAT

Näin ajattelin keväällä 2006 ehtiväni erikoistumistyötäni tehdä:

- Kesän 2006 aikana käsikirjoituksen vääntöä.
- Syksyllä koulun alettua käsikirjoituksen kuvitusta sarjakuvaksi.
- Marraskuussa käyttööni sarjakuvalle.
- Marraskuuhun 2006 mennessä verkkosarjakuvasta viisi sivua valmiina ja verkossa.
- Ennen erikoistumistyön raportointia verkkosarjakuvan testausvaihe.

24.11. 2006 mennessä valmiina siis piti olla:

- käsikirjoitusta viiteen ensimmäiseen sivuun
- synopsis koko tarinaan
- hahmogalleria
- viisi ensimmäistä sivua verkkosarjakuvaksi tehtynä
- käyttööni internetissä näkyvillä

Kuinka kaikki lopulta tapahtui

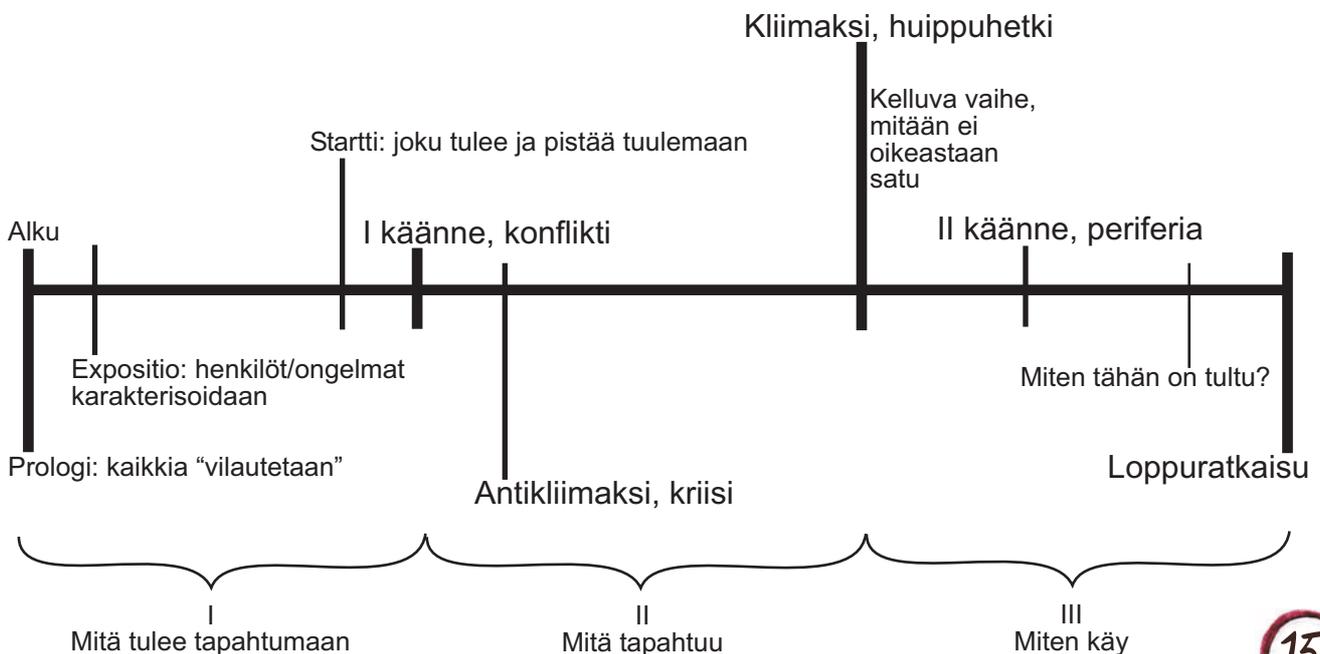
Kaikki ei mennyt ihan niin kuin piti, mutta pitkälle silti pääsin...

Ensinnäkin kohta 1 meni ohi melkein kokonaan. Kesäksi ilmaantui niin paljon muita töitä ja harrastelua, että vietin hermostuneen alkukesän jälkeen aikaa hivenen Turun pääterveysaseman tarkkailussa. Sen jälkeen minulle määrättiin lepoa, lepoa ja lepoa. Kuukauden hiljaiselon jälkeen oli kovin vaikeaa tarttua taas härkää sarvista kiinni ja jatkaa sarjakuvani käsikirjoittamista. En oikeastaan enää edes tiennyt, mitä tarinalta alun perin halusinkaan...

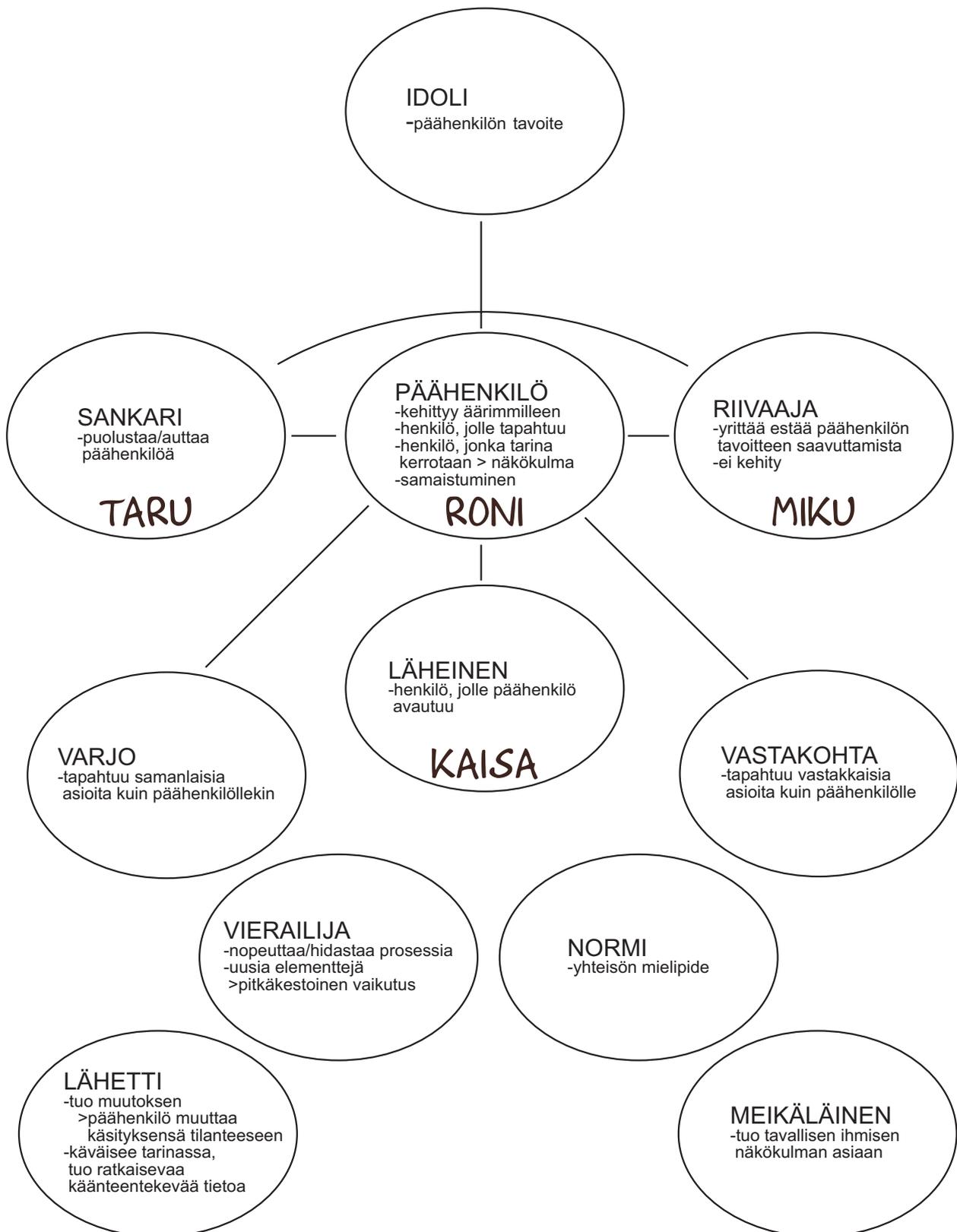
Tarinan rakentelu

Erkki Perkiömäen käsikirjoituskurssista oli paljon apua, kun hahmottelin sarjakuvani juonta ja hahmoja. En kuitenkaan ole mikään draamakirjoituksen virtuoosi, joten moni asia tuli opittua kantapäähän kautta. Seuraavat kaaviot ikuistin Erkin kurssilla vihkooni, ja niistä on ollut kovasti hyötyä ja apua koko prosessin ajan.

DRAAMAN KAARI Erkki Perkiömäen oppien mukaan (minun kaavoittamanani):

Erkki Perkiömäen käsikirjoitusoppien mukaiset roolijaot

Tärkeimmät näistä: PÄÄHENKILÖ, LÄHEINEN sekä toisetensa kanssa yhtä voimakkaat RIIVAAJA ja SANKARI. Ne löytyvät myös minun tarinastani, kuten alla olevasta kaaviosta näkyy. Tein kaavion muistiinpanojeni pohjalta, käsitteet ovat siis Perkiömäen mukaiset. Selitteet ovat muistiinpanojeni mukaiset.

Joulukuussa 2005 tarinani synopsis meni jotensakin näin:

Ronjis on kertomus lapsina toisistaan eroon joutuneista kaksosista, hilpeänhuolettomasta Jonista ja kylmänviileästä Ronjasta, jotka tapaavat toisensa yli 20 vuoden eron jälkeen. Joni on asunut Helena-äidin, Ronja Benji-isän luona. Tarina alkaa, kun Jonin ja Ilonan häissä Helena saa hermoromahduksen Ronjan nähdessään. Jonin ja Ronjan silmiinpistävä yhdennäköisyys herättää kysymyksiä, joihin Helena ei suostu vastaamaan. Niinpä Ronja johdattaa Jonin Benjin luokse. Mukaan lähtevät häämatkan peruuntumisesta kiukustunut Ilona, tämän isosisko ja Ronjan paras ystävä Kaisa sekä tyttöjen ylisuojeleva isä Miku, joka on iskenyt silmänsä Ronjaan. Matkan aikana tunteet käyvät sekä kylminä että kuumina... Ilona ja Joni elävät ensimmäistä aviokriisiä, Mikun ja Ronjan kuvioita sekoittaa matkaseurueeseen liittyvä Mikun entinen tyttöystävä Satu sekä parin tytär Pii. Kaisa aiheuttaa itselleen päänvaivaa yrittäessään olla puolueeton. Benjin löydyttyä alkaa moni mysteeri ratketa, mutta ei aivan Jonin odottamalla tavalla. Käy ilmi, että Ronja onkin oikeasti Roni, Jonin kaksoisveli. Roni on lapsena tullut äitinsä syrjimäksi. Ronin pakkomielle vaaleanpunaisiin vaatteisiin

Henkilöt:

Joni
Ronja/Roni
Ilona
Kaisa
Miku
Helena
Iris
Taru
Joakim
Satu
Pii

Henkilöhahmoja siis oli monta ja kuviot sen mukaiset. Kuka, mitä, missä, milloin? Vähän oli vaikea ihmisten muistaa, kuka oli kukakin, kun tarinaa luokassa luettiin. Hyvä kun muistin itsekään...

Tammikuussa 2006 kuviot kehittyivät ja synopsis kuului näin:

Armonlaakson Outolintu kertoo lapsina toisistaan eroon joutuneista kaksosista, jotka aikuisina toisiinsa törmättyään vaeltavat kotoaan Luonnonmaalta isänsä luokse Armonlaaksoon. Armonlaakso on värikäs fantasiamaa, jossa asuvat ne, joiden omatunto on puhdas ja sisäinen maailma ja identiteetti eheä. Luonnonmaa on pieni realistinen ja moderni saari Armonlaakson kyljessä.

Kaksosista Ronja on asunut lapsuutensa isänsä kanssa Armonlaaksossa, mutta on lähtenyt sieltä koettuaan sen liian harmoniseksi paikaksi itselleen ja muuttanut Luonnonmaalle, missä ihmiset ovat "rikkinäisiä" kuten hänkin. Ronja on katkera, koska hän syyttää isäänsä omasta rikkinäisyydestään. Joni on asunut koko ikänsä Luonnonmaalla äitinsä kanssa.

Kaikki alkaa siitä, kun kaksosten äiti Taru kohtaa Ronjan Jonin ja Ilonan häissä. Taru yrittää häätää Ronjan pois, mutta Joni saapuu paikalle ja näkee kaksoissisarensa ensi kertaa sitten lapsuuden. Tarun, Ronjan ja Ilonan vastusteluista huolimatta Joni haluaa lähteä tapaamaan isäänsä Benjiä. Niinpä Jonin ja Ilonan häämatkan kohteeksi vaihtuu Armonlaakso, ja mukaan matkalle lähtevät Ronja, Ilonan isosisko eli Ronjan paras ystävä Kaisa sekä Kaisan ja Ilonan isä Miku, joka on ihastunut Ronjaan.

Matka Luonnonmaalta Armonlaaksoon ei suju ongelmitta. Mikun machoilun takia Ronja loukkaantuu, mikä johtaa Outolinnuksi itseään tituleeraavan ryhmän Viluluotoon Mikun ex-tyttöystävän majoitukseen. Sadun käsittelyssä Ronja on suuressa vaarassa, sillä Satu elättelee yhä toivoa yhteiselosta Mikun kanssa ja täten Ronja on raivattava tieltä. Satu paljastaa Ronjan salaisuuden: Ronja onkin mies, tarkemmin sanottuna Jonin kaksoisveli Roni! Ronjan maailma alkaa järkkyyä. Sadun maailma puolestaan romahtaa, kun hän kuulee Mikun olleen naimisissa miehen kanssa - eli Ronjalla on miehenä paremmat mahdollisuudet Mikun rengastamiseen kuin Sadulla konsanaan.

Lopulta seurue löytää tiensä Benjin luokse ja moni menneisyyden mysteeri selviää. Ronja tajuaa lopulta, ettei voi syyttää isäänsä rikkinäisyydestään, sillä tämä on yksi hänen harvoista tukijoistaan. Vika on Ronjassa itsessään, sillä hän ei uskalla olla oma itsensä muiden edessä. Ja näin Ronjasta tulee äitipuolensa Helenan avulla taas Roni.

Tarinan lopussa Miku on saanut Roninsa, Joni on tehnyt vaimonsa onnelliseksi, Kaisa on saanut ihailijan ja Benji ihailee laajentunutta perhettään vierellään rakas vaimonsa Helena.

Joku käsikirjoituksen asiantuntija kenties voi tässä vaiheessa jo tehdä saman johtopäätöksen kuin minäkin: minä en osaa kirjoittaa synopsisista. En ainakaan sellaista tarpeeksi napakkaa mutta silti sopivan informoivaa.

Tarinan alkaa valmistua

Tarina muokkautui aiempien esimerkkien lisäksi monta monituista kertaa. Vähitellen alkoi henkilögalleria tiivistyä, mutta samalla itse juoni alkoi hajota käsiin. En enää tiennyt itsekään, missä menin. Alun perin oli tarkoitukseni saada käsikirjoitus kirjoitetuksi kesän 2006 aikana. No, se suunnitelma ei toteutunut terveydellisistä syistä, mutta syksyllä aloitin taas tarinan työstämisen. Helppoa se ei ollut.

Hiljalleen alkoivat palat kuitenkin loksahdella kohdalleen, ja 26.10.2006 pääsin taas jyvälle tarinani ytimestä, kun tapasin ystäväni Eeva Saloniuksen pitkstä aikaa ja mietimme mahdollisia juonikuviota. Tuumasimme tarinalle tällaista draaman kaarta:

ALKU:	Kaisa ja Roni touhuavat onnellisina kotipihassaan. Roni on "Ronjan" vaatteissa.
STARTTI:	Miku tulee paikalle ja pyytää Kaisaa palaamaan luokseen.
I KÄÄNNE:	Miku kidnappaa Kaisan, kun tämä ei suostu muulla tavoin lähtemään.
ANTIKLIIMAKSI:	Roni lähtee perään, mutta häviää tappelussa Mikulle.
TOIMINTA:	Roni hakeutuu äitinsä Tarun luokse. Hän tietää, ettei Ronjana saisi Kaisaa takaisin.
KLIIMAKSI:	Taru on tehnyt Ronista machomiehen ja tämä voittaa Mikun.
KELLUVA VAIHE:	Miku on jatkuva riesa Ronin ja Kaisan elämässä.
II KÄÄNNE:	Fyysinen voitto Mikusta ei tuo muutosta asioihin, Roni siirtyy nyrkeistä järjen käyttöön.
LOPPURATKAISU:	Roni voittaa
EPILOGI:	Miku tulee nöyränä poikana takaisin.

Tässä versiossa tärkeää oli se, että Roni on sinut itsensä kanssa, mutta muut ovat luoneet hänelle Ronjan "roolin" voidakseen paremmin suhtautua häneen. Jäljelle jäi kuitenkin liian monta kysymystä, enkä osannut jutun juurta hyvin kenellekään välikritiikissä 28.10.2006 selittää. Ei kannattanut lähteä tekemään sarjakuvaa tarinasta, jonka hahmojen motiiveja ei itsekään ymmärtänyt.

Kaikki meni taas uusiksi. Minut laitettiin kirjoittamaan juttua ihan uudestaan juonikertomustasolta asti. Homma tuntui aivan toivottomalta, mutta ajan kanssa asiaa mietittyäni ja Eevan kanssa taas tekstiviestiteltäni, alkoi ideoita tulla. Yllättävää kyllä, päivän päätteeksi minulla oli paperilla viimein lopullinen juonikertomus, josta sarjakuvaa lähtisin tekemään.

Yksinhuoltaja Ronin perheonni järkkyy, kun hänen suuri rakkautensa ja Kaisa-tyttären isä Miku ilmestyy vaimonsa kanssa paikalle hakemaan Kaisaa uuteen kotiin. Miku manipuloi Ronin luopumaan Kaisasta. Yksin jäätyään Roni kuitenkin ryhdistäytyy ja päättää taistella huoltajuudesta keinolla millä hyvänsä sillä seurauksella, että Mikun avioliitto hajoaa ja Roni saa Mikun takaisin mutta ei Kaisaa.

Olin itse tyytyväinen uuteen juonikertomukseen, samoin olivat kurssitoverini, opettajani Johanna Rojola sekä käsikirjoituksenopettajani Erkki Perkiömäki. Mutta toki juonikertomuksesta oli vielä pitkä matka itse käsikirjoitukseen.

Tässä vaiheessa minun on myönnettävä, että synopsis ja käsikirjoitus tuli tehtyä kovin nopeasti. Tuli kiire miettiä kaikkia yksityiskohtia, eikä lopputulos ehkä onnistunut aivan toivomallani tavalla. Tarkoitin nyt sitä, että en vielääkään oppinut ymmärtämään, miten synopsis kirjoitetaan. Lyhyesti mutta informoiden, totki toki. Mutta mitä se on käytännössä? Tässä vaiheessa harmitti kovin, etten saanut työlleni käsikirjoitukseen perehtynyttä ohjaajaa (minulla kun ei ollut ohjaajaa ollenkaan). Onneksi kuitenkin Erkki Perkiömäki ehti välillä neuvoa minua tekemisissäni. Aika vaan oli tiukalla, ja minä olisin tarvinnut sitä nimenomaan asioiden sisäistämiseen.

Marraskuussa 2006 juonikertomuksesta draamalle kaari:

Alku: Ronilla on Kaisansa, mutta hän kaippaa Mikua

Startti: Roni tapaa Mikun pitkästä aikaa

I käänne: Miku kertoo voivansa vaimonsa kanssa tarjota Kaisalle oikean kodin

Antikliimaksi: Miku ja Taru vievät Kaisan, Roni jää yksin

Kliimaksi: Tarulle paljastuu miehensä suhde Roniin

Kelluva vaihe: Miku piirittää Ronia tämän ystäväystyessä Tarun kanssa

II käänne: Miku viettelee Ronin

Loppuratkaisu: Kaisa heittää molemmat isänsä ulos

Epilogi: Ronilla on Mikunsa, mutta hän kaippaa Kaisaa

Myöhemmin samassa marraskuussa draaman kaaresta synopsis:

Sarjakuva Untamot ja rihmakkaat kertoo Ronista, jonka elämää saapuu vuosien tauon jälkeen sekoittamaan hänen suuri rakkautensa Miku.

Kohta mikään ei ole enää ennallaan, ei Ronin suhde tyttärensä, Mikuun - saati häneen itseensääkään.

Kun Miku soittaa ja pyytää tavata Ronin sekä heidän yhteisen tyttärensä Kaisan, alkaa Roni elätellä toiveita perheensä eheytymisestä. Miku kuitenkin ilmestyy paikalle vaimonsa Tarun kanssa vain hakeakseen Kaisan uuteen kotiin. Roni antaa Mikun manipuloida itsensä luopumaan tyttärestään.

Yksin jäätyään Ronin ryhdistäytyy, kerää voimiaan ja lähtee taistelemaan tyttärestään. Ronin yllätykseksi Taru ottaa hänet ilomielin vastaan, mistä Kaisa on riemuissaan ja Miku suutuksissaan. Ronin jatkuva läsnäolo aiheuttaa Mikulle ahdistusta ja sen seurauksena hänen avioliittonsa alkaa rakoilla. Miku syyttää Ronia kaikesta, mutta Taru puolustaa tätä.

Valokuvia Tarun kanssa selaillessaan Kaisa vahingossa paljastaa äitipuolelleen tärkeän palan isiensä menneisyydestä. Taru järkyttyy tajutessaan miehensä valheiden julmuuden. Hän alkaa ystäväysty Ronin kanssa nyt kun ymmärtää, mitä tämä on saanut Mikun takia kärsiä. Miku on mustasukkainen vaimonsa ystäväydestä häntä välttelevään Roniin. Kostoksi Miku alkaakin kaikessa hiljaisuudessa viettelemään Ronia, joka yrittää parhaansa mukaan vastustella hänen viehätysvoimaansa. Mikun syrjähyppy Ronin kanssa järkyttää Kaisaa ja Tarua, eivätkä he pysty antamaan Ronille tekoa anteeksi. Lopulta Kaisa ottaa ohjat käsiinsä ja heittää molemmat isänsä ulos asunnosta. Miku on onnellinen jäätyään kahden Ronin kanssa, mutta Roni kaippaa tytärtään.

Synopsis oli yhä vaikein kirjoittaa. Yksinkertaistaminen vaan ei ole vahvinta alaani. Mutta siksi pä halusinkin yrittää tätä verkkosarjakuvaa tehdessäni oppia tekemään kaikki kirjoitusvaiheet itse.

Miljöö ja hahmojen luominen

Kuinka Untamo ja Rihmakka saivat nimensä

Alun perin tarinani miljööinä toimivat kaksi "maailmaa", *Tavismaa* ja *Utopia*, joiden nimetkin jo kertovat pitkälti, minkälaisista paikoista oli kyse. Jossain vaiheessa jalostin nimet muotoon *Luonnonmaa* ja *Armonlaakso*, äidin kotikaupungin Naantalin innoittamana. *Luonnonmaa* oli se karumpi paikka, jossa luonto oli ihmisluontoa myöden valloillaan. *Armonlaaksossa* kaikki oli idyllistä, tosin säpinää sielläkin riitti. Hahmojen mukana kuitenkin täytyi pistää miljöötkin uusiksi. Yhdessä välivaiheessa paikkojen nimet olivat *Ekomaa* ja *Egomaa*, mutta se oli lähinnä epätoivon synnyttämä pikku vitsi, joka ehkä olisi ollut parempi jättää mainitsematta.

Vasta marraskuussa 2006 alkoi nimien "luonne" kirkastua. Bussissa (Lahti - Turku 18.11.2006) asiaa miettiessäni en kokenut kyseisiä nimiä enää sopiviksi tarinalleni. Niinpä lähdin miettimaan uusia nimiä, joista sitten toivoin pystyvänä kehittämään nimen koko tarinalleni.

Armonlaaksosta tuli hyvinkin nopeasti *Untamo*. Kyseessä on paikka, joka on unenomaisen kaunis ja hiukan liian hyvää ollakseen totta. Jotenkin se tuntui niin "untamoiselta" paikalta, että siitä täytyi tehdä *Untamo*. *Luonnonmaan* kanssa olikin sitten jo vähän hankaluuksia. Paikkana se on särmikäs ja inhimillisen sekava; siellä esiintyy syrjintää ja ahdasmielisyyttä. Vaihtoehtoisia nimiä *Luonnomaalle* olivat: *Kursamo*, *Saapkura*, *Sotakari*, *Rihmakka* ja *Rapakko*. Tulikin sitten eteeni valinnanvaikeus.

Laitoin vaihtoehdot tekstiviestinä ystävälleni Eevalle, joka pian vastasikin minulle: "*Kursamo on hausta, rimmaa Untamon kans. Ja Kurpakko oli kans hyvä, se ehkä paremmin ilmentäis paikan luonnetta... Uusis nimis oli mielestäni vanhoi enempi luonnetta!;*"

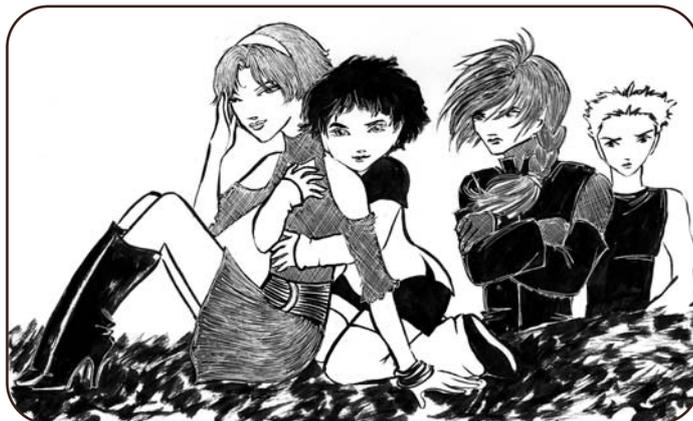
Hetkeä myöhemmin tuli samasta lähteestä uusi viesti: "*Siis Rihmakka tai Rapakko tarkoitan. Hih hih keksin näköjään Kurpakon ihan ite!;*"

Itse ihastuin *Kurpakkoon*, mutta se vaihtui *Rihmakkaan* siinä vaiheessa, kun kehittelemme nimeä sarjakuvalla paikkojen asukkaiden nimistä. *Untamon* asukkaita kutsuin aluksi untamoisiksi, mutta lyhensin sen sitten untamoihin. *Kurpakon* asukkaat olisivat olleet joko kurpakoita tai kurpakteita. *Kurpakka* kuulosti ehkä liikaa kurnuttavalta tupakalta ja kurpake puolestaan haukkumanimeltä. *Rihmakan* asukkaiden nimeäminen ei tuottanut moisia ongelmia, rihmakas kuulosti juuri sopivaisen huvittavalta ja epäilyttävältä, että teki *Rihmakasta* voittajan.

Sanottakoon kuitenkin, että *Kurpakko* on paikka *Rihmakassa*. Se on alhainen paikka, alamaailma tai jotakin sinnepäin... Sen kertoo tulevaisuus, jos se tuo mukanaan verkkosarjakuvalleni uusia episodeja.

Untamon ja Rihmakan asukkaat

Alussa minulla oli hahmoja pilvin pimein, lähemmäksi 20. Vähän kerrallaan hahmot kuitenkin vähenivä, joko tuhoutumalla tai toistensa kanssa fuusioitumalla. Lopussa jäljellä oli vain Roni, Taru, Miku ja Kaisa. Ronin hahmo kehittyi eniten, sillä olihan hän yhdessä vaiheessa Roni, Ronja ja Joni - kaikki yhdessä paketissa! Alla roolijako *Outolinnusta*: Ronja, Kaisa, Miku ja Joakim.

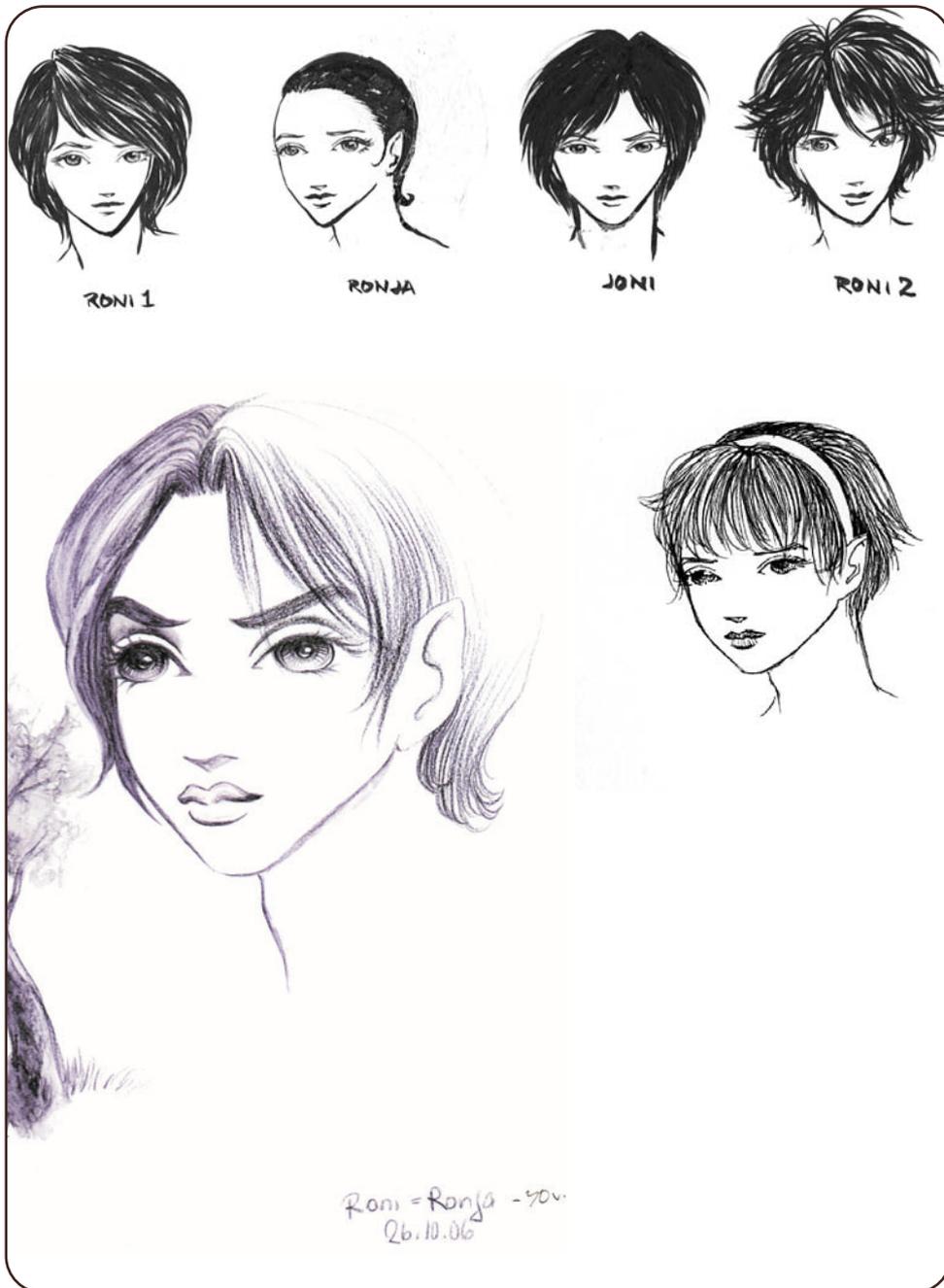

RONI

Niin, Roni koki hahmoista kaikkein eniten muutoksia, mutta siitä näkyikin päähenkilön tärkeys koko tarinaa ajatellen. Roni on kaiken keskiössä, häntä ilman ei minulla olisi tarinallani paljoa sanottavaa. Alkuvaiheessa Roni oli vain "jostain syystä" välillä pojan ja välillä tytön vaatteissa. Pitkällisten mietintöjenkään jälkeen en päässyt tarpeeksi syvälle Ronin pään sisään, että olisin tajunnut mistä siinä kaikessa oli kyse. En kuitenkaan halunnut luopua koko ideasta, sillä Ronissa oli androgynisenä hahmona jotain todella mielenkiintoista. Ystäväni Eeva yhdessä vaiheessa kyselikin, mistä sain koko idean Roni/Ronja-asetelmaan. Yllättäen huomasin kirjoittaneeni hänelle toista sivua tarinaa oman elämäni outoudesta, ja tajusin tosiaan tehneeni Ronista oman kuvajaiseni - tosin hivenen kärjistäen ja mielikuvitusta reilusti käyttäen.

Ajan kuluessa Ronin persoona alkoi selvitä minullekin. Kun tein hänestä Kaisan isän, sai hän rooliinsa äidillistä lämpöä. Niin, Ronihan **on** Kaisan "äiti-isä". Kuitenkin sen sijaan, että olisin tehnyt Ronista friikin, mihin mm. aiempi nimi *Armonlaakson outolintu* viittasi, päätinkin esittää hänet normaalina untamana. Kyse on loppujen lopuksi siitä, että ihmisten asenteet tekevät toisista ihmisistä friikkejä.

Ulkonäöllisesti asetin Ronille seuraavia pakotteita: Hän on mieheksi kaunis, melko androgyni. Ronin vartalo on hitusen verran tyttömäinen - pystyyhän hän saamaan lapsiakin. Hän on pituudeltaan lyhyt mieheksi, kuitenkin tytärtään pidempi. Alla Ronin eri vaihteita.

TARU

Taru on ehtinyt tarinointini aikana vaihtaa roolia Ronin äidistä super-riivajattareksi. Välillä Taru on joutunut syrjään ja Satu on yrittänyt riivata Ronia järjiltään. Tarun nimessä on jo jotain sellaista, että hahmo jäi loppujen lopuksi henkiin, vaikka välillä katosikin näköpiiristäni. Nimi tekee hänestä samalla kertaa tiukan tädin ja sadunhohtoisen haltijattaren. Ainakin toisinaan.

Untamoissa ja rihmakkaissa Tarusta tuli Mikun vaimo, joka ei tiedä miehensä entisestä poikaystävästä, saati heidän yhteisestä lapsestaan mitään - ennen kuin asia hänelle kerrotaan. Tarun suhtautuminen paljastukseen - suuttuu Mikulle mutta tuntee sympatiaa kaltoin kohdeltua Ronia kohtaan - on paljolti sellainen, kuin miten itse olen elämässäni suhtautunut ilkeiden valheiden paljastumiseen. Minut itseni yllätti se, että en tehnytkaan Tarusta Kaisan ilkeää äitipuolta, vaan tein hänestä loppujen lopuksi tarinan sankarin - Taruhan nousee Ronin rinnalle Mikua vastaan sarjakuvan puolivälissä.

Ulkonäöltään Tarusta ole melkein pakko tehdä yli-naisellinen, onhan Miku nainut hänet täydelliseksi äidiksi tyttärelleen ja koristeeksi rinnalleen. Päädyin lopulta tyyliittelemään Tarusta sensuellin mutta hivenen alakuloisen aikuisen naisen. Alla pari vaihtoehtoa Taruksi.

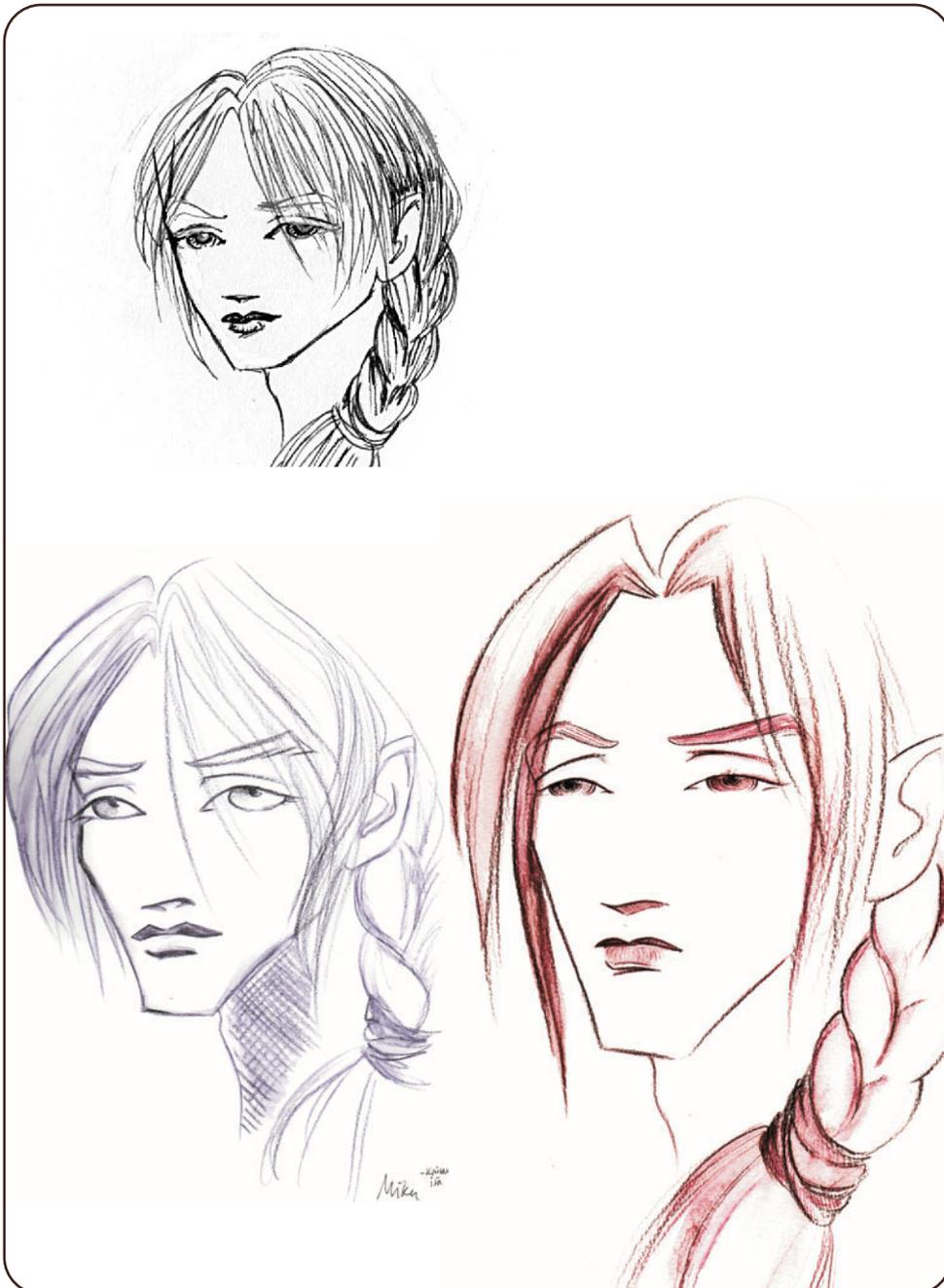
MIKU

Miku oli alkujaan tarinan sankari. Hän voitti Ronin itselleen. Jokin kuitenkin muuttui matkan varrella. Aina vaan enemmän ja enemmän alkoi näyttää siltä, että vaikka Miku ja Roni saisivatkin lopussa toisensa, niin loppu ei kuitenkaan tulisi olemaan onnellinen. Tavallaan se tuntui pahalta tehdä moinen radikaali muutos sarjakuvaani, mutta toisaalta se myös tuntui todemmalta kuin täydellisen onnellinen loppu.

Miku oli alusta lähtien pitkähiuksinen mies. Punainen oli hänen hiustensa väri. Nuo piirteet eivät oikeastaan missään vaiheessa muuttuneet, en milloinkaan esim. yrittänyt sovittaa Mikua lyhyisiin hiuksiin. Alkujaan Miku olin ulkonäöltään kaunis mies. Onhan sitä kai vieläkin, mutta nyt ainakin jonkin verran särmikkäämpänä.

Kun Mikusta tuli tarinan riivaaja, täytyi sen kuulemma näkyä hahmon ulkonäössäkin. Näin kerrottiin minulle välikritiikissä. Niinpä aloin muokkaamaan Mikun. Hän sai yhä pitää pitkät hiuksensa, mutta kasvoihin lisäsin kovuutta ja sitä julmuutta, jota hän tarinassa läheisilleen osoittaa.

Alkuperäisissä suunnitelmissani oli, että Mikusta vielä jonakin päivänä tulisi sankari. Mutta mahtaako sitä tapahtua nyt, kun laitoin hänet tuhoamaan Ronin onnen. Se jääköön nähtäväksi. Alla Mikun eri vaiheita. Kuten sanottua, hiukset eivät ole paljoa matkalla muuttuneet.

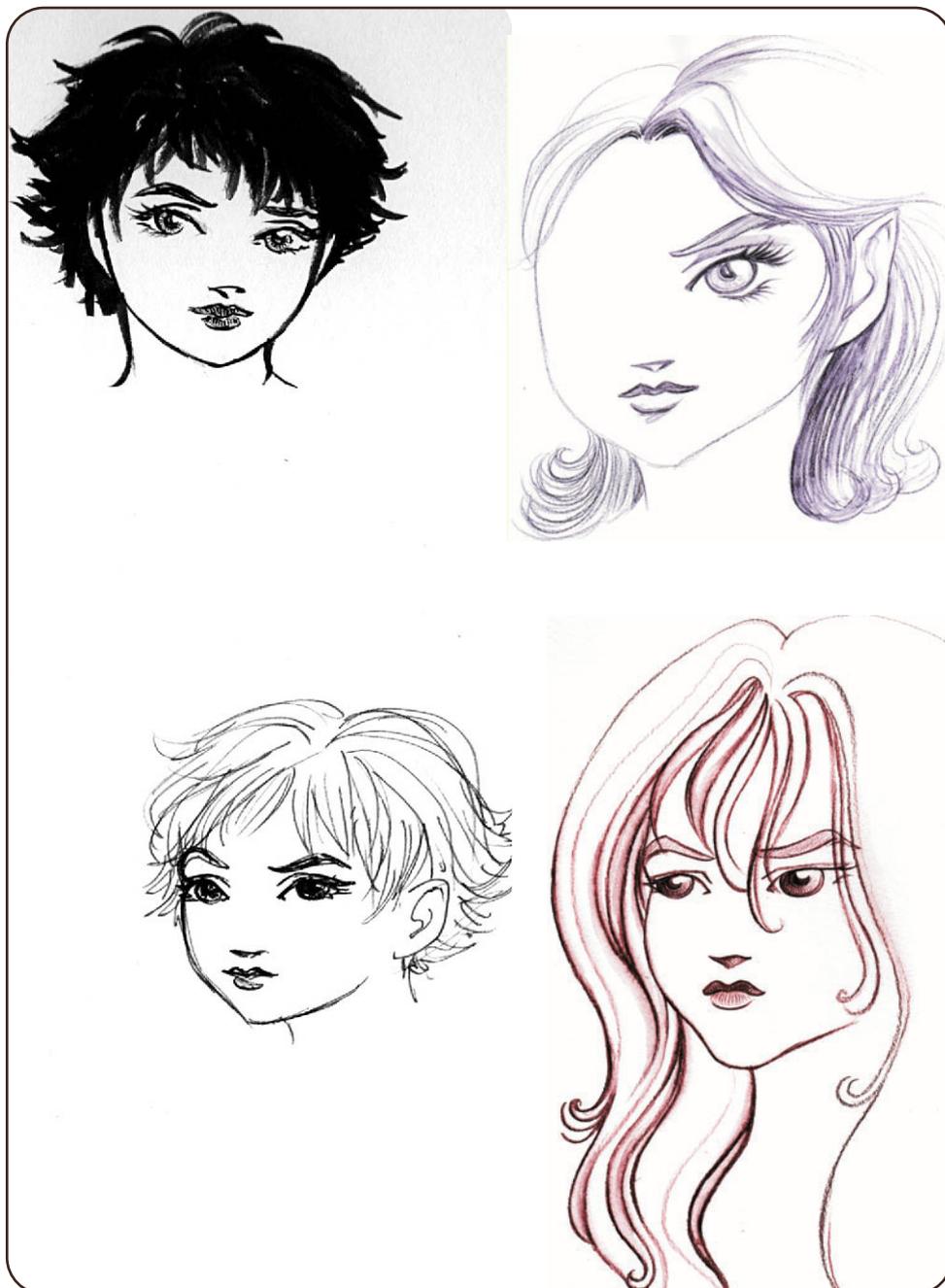
KAISA

Kaisa oli mukana ihan alusta lähtien. Hänen roolinsa ehkä muuttui, mutta nimi pysyi koko ajan samana. Miksikö? No, tarvitsin sarjakuvaani sukulaisiani hämäävän hahmon. Kun he seuraavat Kaisan alias minun touhuja, he eivät huomaa minun persoonani tulevan parhaiten - ja ristiriitaisimmin - esiin muissa hahmoissa.

Kaisa en ole minä, vaan hän on hahmo sarjakuvassani. Hän on nuori ja söpö tyttö. Hän on luonteeltaan hyvin kiltti, mutta saa kyllä kiihtyessään melkoisia tunnekuohuja. Untamot ja rihmakkaat tuovat heti ensimmäisessä tarinassaan Kaisan elämään muutoksen, kun hänen toinen isänsä Miku ilmestyy vaimonsa kanssa paikalle. Kaisa joutuu pettymään isäänsä.

Näen päässäni sellaisen vision, että tämän tarinan päätyttyä Kaisa kokee suuren muutoksen: hän leikkaa hiuksensa. Se ei sinänsä kuulosta mitenkään suunnattomalta asialta, mutta kyllä se teini-iässä aina tarkoitti jotakin, kun menin peilin ääreen ja leikkasin kihartuvat kutrini lyhyiksi. Jonkinlainen kriisi oli aina kaiken taustalla.

Ulkonäöltään halusin tehdä Kaisasta nätin mutta kipakannäköisen. Sellaisen, joka ei pelkää ilmeillä. Toisin sanoen en halunnut Kaisasta ihan yli-söpöä hahmoa. Alla versioita Kaisasta

Kuvakerrontaa verkkosarjakuvaan

Tekniset valinnat

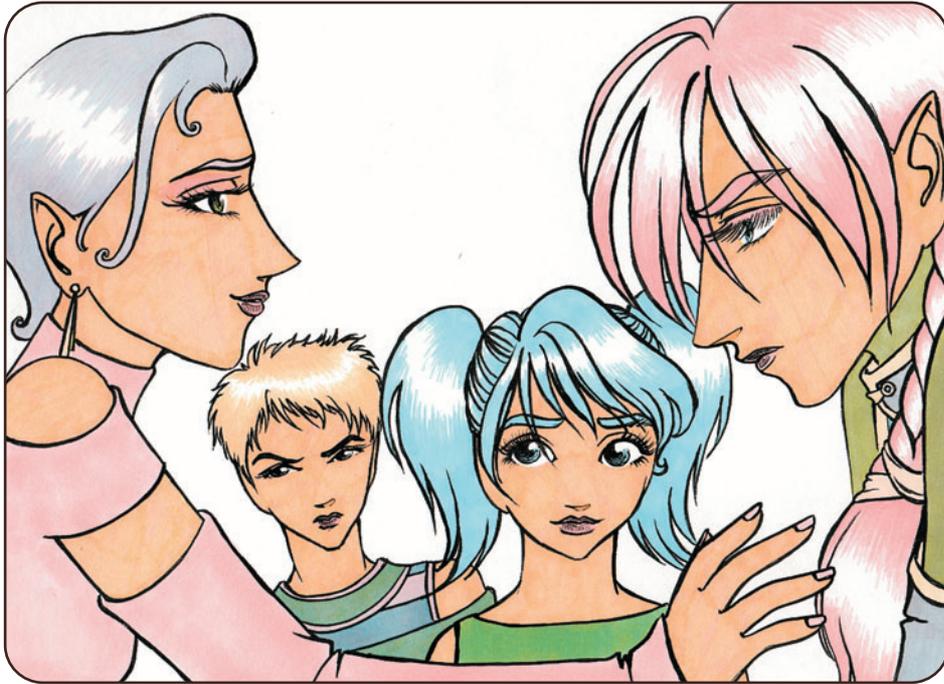
Kun aloin suunnitella verkkosarjakuvaa erikoistumistyökseksi, tiesin jo valmiiksi median asettamat "rajoitteet" tekniikan suhteen. Toisaalta kuvaruudulle päätyvissä teoksissa on omat vapautensa esim. värienkäytön suhteen, värit kun eivät kuvaruudulla maksa mitään. Piirrostyyli piti toki valita sen mukaan, että se näyttäisi nimenomaan kuvaruudulla hyvältä. Siis ohuet viivapiirroukset eivät olisi edukseen, kun näytöllä ne näkyvät epämääräisenä pikselimuhjuna - jos sinäkään. Kuvaruudulla väripinnat ovatkin viivoja toimivampia.

Sarjakuvassani *Paul & Iina* keväällä 2006 löysin itselleni sopivan piirrostyylin ja siihen sopivat välineet: sivellintussin, korjauslakkapullon ja -kynän sekä valkoisen geelikynän. Piirsin monet luonnokset tällä tekniikalla, vaikka tiesinkin, että kyseinen piirrosjälki ei verkkosarjakuvalle sopisi. Paperilla tekniikka kyllä näyttää hyvältä ohuine geelikynävetoineen, mutta kuvaruudulla se ei olisi edukseen.

Vaihtoehtona olisi toki ollut vektorigrafiikka, jolloin painekynällä olisin voinut piirtää sarjakuvan suoraan kuvaruudulle. Halusin kuitenkin tällä kertaa tehdä kuvat omin käsin paperille ja korkeintaan tehdä värityksen koneella.

Alhaalla kuva Ronjasta ja Mikusta tekniikalla, joka verkkosarjakuvalle ei sovellu. Tekniikkana siis sivellintussi, korjauslakkapullon ja valkoinen geelikynä. Tällä tekniikalla olisi tosin myös kulunut melkein kokonainen geelikynä yhteen piirroksen, mikä pidemmän päälle olisi tullut kovin kalliiksi.

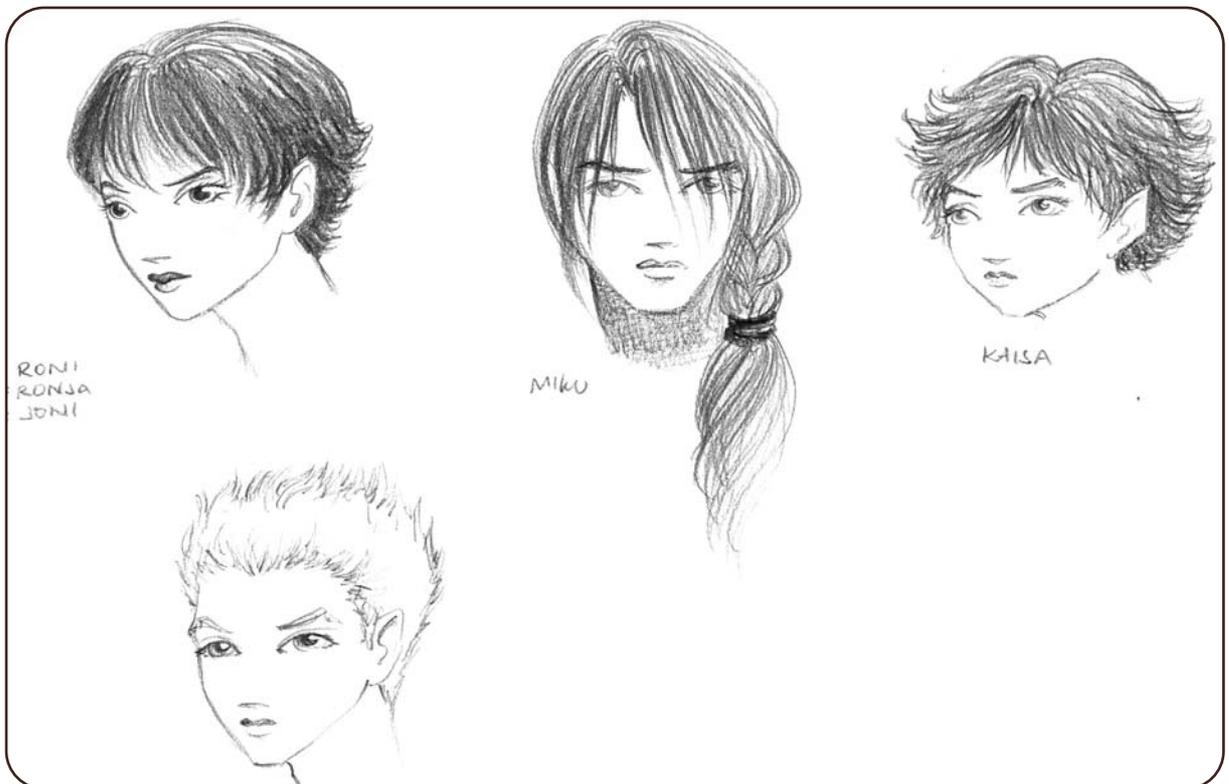

Tyyli alkaa löytyä

Hetkellisesti elätelin myös myös sellaista mahdollisuutta, että piirtäisin ja värittäisi sarjakuvan tusseilla (kuten yllä olevassa kuvassa), mutta kyseinen tyyli ei loppujen lollut minulle luonteva.

Lyijykynäpiirroksistani sain idean, että piirtäisinkin sarjakuvan joko puukynillä tai akvarellipuukynillä. Puukynien jälki kun karkealla paperilla on niin monipuolista, herkkää tai rajua tarpeen mukaan. Asia tarkemmin ajateltuani päädyin akvarellipuukyniin, sillä niillä saisin myös viivoihin eri sävyjä ja kuviin kuvaruudulla toimivaa väripintää. Tuumasta toimeen, aloin harjoitella akvarellikynillä piirtämistä ja maalailua samalla, kun työstin sarjakuvani tarinaa eteenpäin.

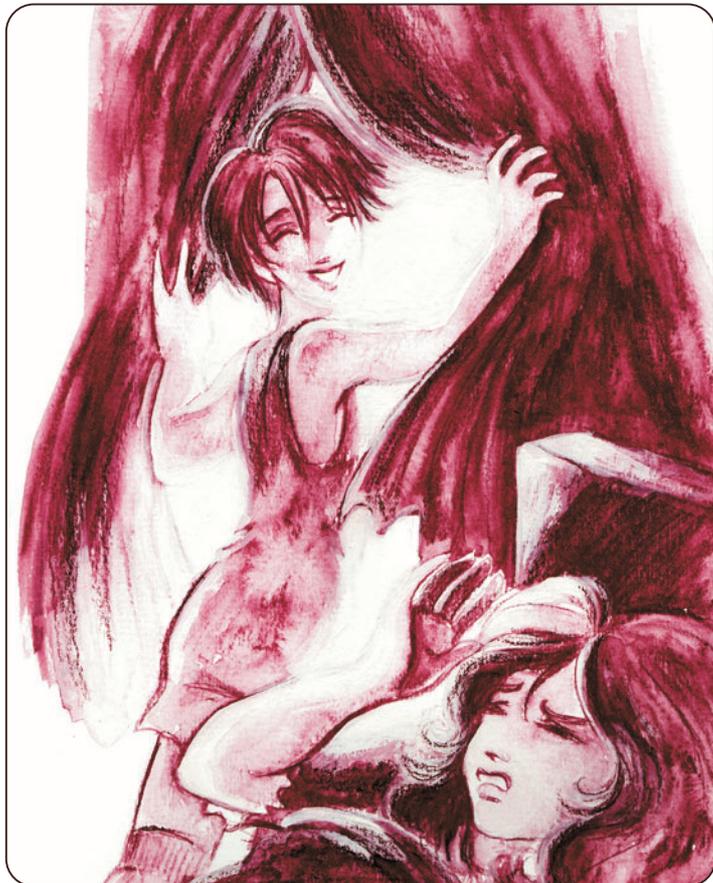
Akvarellikynä ja valkoinen peiteväri
Piirsin ensin punertavalla akvarellikynällä viivat ja värittelin mahdolliset varjoalueet. Sen jälkeen siveltelin vedellä pinnat, välillä viivojen mukaan välillä niiden väliltä. Käytin synteettistä sivellintä, koskapa kokemukseni perusteella sitä on helpompi hallita kuin luonnonkarvaisia siveltimiä. Itse pidän siitä tunteesta, että hallitsen välineeni.

Akvarellikynäilyn ja vedellä siveltelyn jälkeen oli vuorossa valkoinen peiteväri. Käytin isoa nappipeiteväriä, joten pinta ei tullut kenties yhtä peittävän valkoiseksi kuin tuubipeitevärillä. Mutta näin sain kuviin yhä lisää värisävyjä, mikä oli minulle mieleinen oivallus.

Valkoisen peitevärin jälkeen tein vielä akvarellikynällä varjokohtiin tummia vetoja, sillä peitevärin päällä kynästä tuli tummaa jälkeä ja se toi kontrastia lisää muuten herkkään tyyliin.

Kuvankäsittely

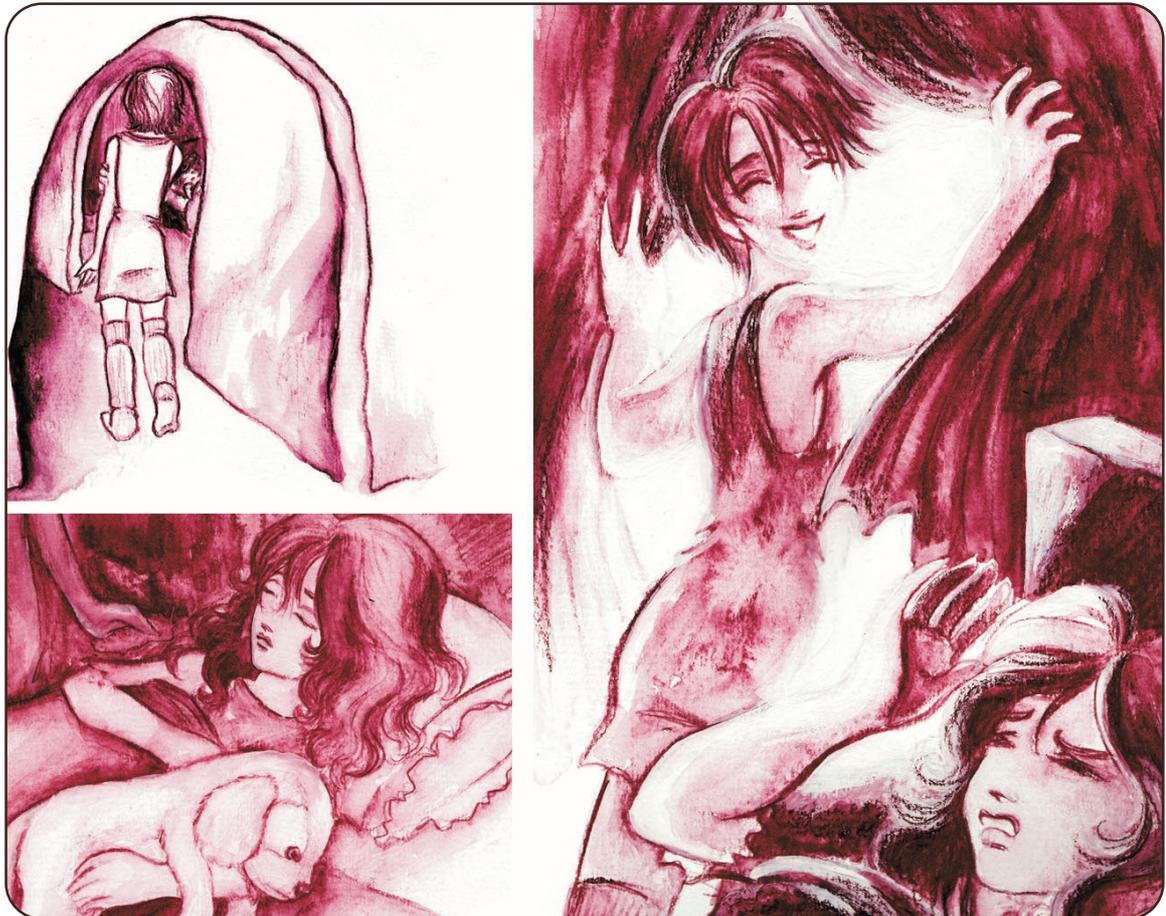
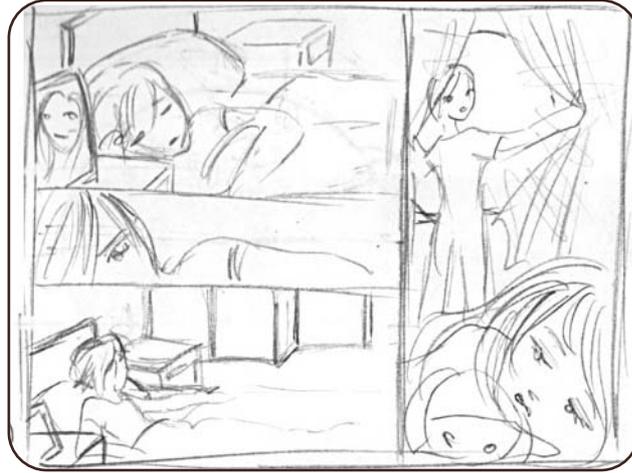
Kuvien piirtämisen ja maalaamisen jälkeen siirryin koneen ääreen. Skannattuani kuvat tein niille pientä kuvankäsittelyä, jotta sain kuviin tummemman sävyn ja lisää kontrastia. Sen jälkeen tallensin ne sekä paino-että [www-kelpoiseen muotoon](#).

Kuvakäsikirjoituksesta verkkosarjakuvaksi

Kuvakäsikirjoituksen olin onneksi tehnyt jo ennen kuvien valmistumista, joten tiesin suurin piirtein, miten ne sijoittelisin. Piirrosvaiheessa jo kuitenkin tein joitain muutoksia mm. kuvakulmiin, mikä toi pieniä ongelmia ruutujen sommittelemiseen sivuille. Tei mittailut ja skaalailut PhotoShopissa ja tallensin kokonaiset sivut siellä PNG-muotoon, jolloin tiedostoon tuli mukaan kuvien väliset tyhjät välit ihan läpinäkyvinä. Vein kuvat Flashiin ja aloin miettiä niille sopivaa taustaväriä. Piirsin myös yksinkertaiset navigointinäppäimet. En halunnut tehdä verkkosarjakuvani navigoinnista lukijalle tuskallista kokemusta, joten yksinkertaisuus oli valttia. Kuvasisivun pyrin tekemään senkokoiseksi, että se toivon mukaan näkyisi tavallisellakin näytöllä kokonaisena (itselläni on suuri näyttö). Valitettavasti en ehtinyt testata teosta muiden koneiden näytöillä.

Alla ote kuvakäsikirjoitukseni raakaversiosta ja sen pohjalta tehty sommitelma verkkosarjakuvaan. Pieniä muutoksia on tapahtunut.

POHDINTAA: MIKÄ ONNISTUI JA MIKÄ EI?

Kun oppiminen on vaikeaa, on apu tarpeen

Aloitin tämän verkkosarjakuvan tekemisen jo syksyllä 2005. Ajattelin silloin, että saisin sen hyvissä ajoin valmiiksi syksyksi 2006. Niin ei kuitenkaan aivan käynyt... Tarinan kirjoittaminen olikin huomattavasti vaikeampaa kuin olin luullut. Taisin ajatella, että käsikirjoituskurssille meno tekee minusta kirjoittajan. Onnekseni sain keväällä 2006 tekemästani sarjakuvasta *Paul & lina* (löytyy sarjakuva-antologia *Aukosta*) hyvää palautetta ihan Erkki Perkiömäkeä myöden. Se auttoi eteenpäin ja jaksoin vielä uskoa luoviin kykyihini.

Viime metreillä suurin ongelma oli se, ettei minulla ollut ketään työtäni ohjaamassa. Toisaalta tilanne oli melko tuttu Kuopion ajoiltani, en muista sielläkään saaneeni opastusta *Lalli ja Henrikin viimestä tanssia* tehdessäni.

Kun kesähelteet lamaannuttaa, on rentoutuminen ihanaa

Kesä toi mukanaan jonkinasteisen masennuksen, vaikka fyysisesti sainkin toipua uupumuksestani kaikessa rauhassa. Syynä "romahdukseeni" eli pariin tuntiini terveyskeskuksen tarkkailussa oli osittain varmasti nestehukka - kesä oli kuuma ja hikinen. Toisena tekijänä lieni se, että otin paineita kaikista tekemättömistä töistä enkä kertonut kellekään kohtaamistani ongelmista. Äidin hakiessa minua tarkkailusta sain viimein suuni auki ja mietimme yhdessä syitäni pieneen "hermolomaan". Pitää laittaa itselleni muistiin vastaisuuden varalle, että PUHUN asioista jonkun kanssa ennen kuin kaikki kaatuu niskaani.

Kun aivot ei toimi, ystävä auttaa

Toinen hyvä esimerkki puhumisen tärkeydestä - ainakin omalla kohdallani - on juttutuokioni mm. ystäväni Eeva Saloniuksen kanssa. Olemme tunteneet toisemme 6-vuotiaista asti, olleet yhdeksän vuotta samalla luokalla, käyneet yhdessä läpi murrosiän, olleet muutaman vuoden erillään ja palanneet sitten yhteen... Kun 20 vuotta sitten Eevan kanssa leikimme Barbeilla, pukeutui Ken usein Barbin vaatteisiin - vaikkei aina niihin mahtunutkaan. Ehkä juuri siksi minun on ollut niin helppo miettiä verkkosarjakuvani tarinaa juuri Eevan kanssa. Hän on avoin kaikille ehdotuksille ja sanoo suoraan, jos jokin ei toimi tai miten jonkin ongelmakohdan voisi saada toimimaan. Aina, kun kirjoitusvimmani on hyytynyt, on tehnyt hyvää jutella sarjakuvasta ihan tarina- tai hahmotasollakin, niin olen päässyt taas jatkamaan kirjoittamista tai luonnostelua. Tekee ihan hyvää myöntää itselleen, ettei pysty tekemään kaikkea ihan yksin. Loppujen lopuksi minäkin olen sosiaalinen eläin.

Kun aika ei riitä, kiire tekee spontaaniksi

Syky 2006 olikin kiirettä täynnä, tekemistä riitti: hahmogalleria, synopsis, juonikäänneet, käsikirjoitus, käyttöliittymän suunnittelu, verkkosarjakuvan koostaminen... Vain viisi sivua piti tehdä, mutta sekin oli olla onnistumatta. Ajan vähäisyys näkyy ehkä pahimmin siinä, että tarina lähtee hieman hitaasti käyntiin, kun en ole ehtinyt ajatella kaikkea, mitä tuleman pitää. Myös hahmot vaihtavat hivenen muotoaan kuvakulmasta riippuen, kun tyylittelin hahmot uudestaan mutten ehtinyt "tutustua" niihin, kun ei jäänyt paljoa aikaa luonnostelulle. tarkoituksenani oli myös lisätä sarjakuvaan vähän väriä, mutta se vaihe jäi nyt kokonaan väliin. Olin kuitenkin tehnyt kuvista jo muutenkin sen verran sävykylläiset, etteivät ne näytä internetissä puuduttavan tylsiltä. Melko punaisilta kylläkin, jos minun tietokoneeni näyttöön on luottaminen.

Toisaalta ajan rajallisessa määrässä oli se hyvä puoli, että loppuvaiheessa en jäänyt enää mietiskelemään asioita, vaan **tein** jotain verkkosarjakuvani valmistumisen eteen. Spontaanisuus on usein valttia. Vaikka joitain epäkohtia ehkä vielä erikoistumistyöseminaarinkin jälkeen työssäni huomaan, niin sitten teen korjauksia tarpeen mukaan. Verkkosarjakuvassa, joka on internetissä omilla kotisivuillani on se hyvä puoli, että pääsen itse niitä päivittämään. Siinä missä *Paul & lina* yksi puuttuva puhekupla harmitti Aukon tultua ulos painosta, voin tällä kertaa korjata moiset ongelmat vaivattomasti kotikoneellani.

Toivon mukaan opin kuitenkin vastaisuudessa käyttämään aikani paremmin, nyt tuli niin kova hoppu. Ei esimerkiksi jäänyt aikaa raporttini oikolukuunkaan - mikä harmittaa kyllä syvästi.

Kun jotain unohtuu, niin sille ei voi enää mitään

Minua jäi harmittamaan se jonkin verran, että unohdin suunnitella sarjakuvalleni etusivun. Olen niin tottunut tekemään muutaman sivun pituisia juttuja, että unohtui moinen seikka kokonaan. No, täytyy sitten vain suunnitella sellainen. Etusivu on sen verran tärkeä osa verkkosarjakuvaa, että teen sen mieluummin vähän jälkikäteen ja hyvin, kuin nyt heti ja sutaten.

YHTEENVETO POHDINNASTA:

Onnistuin mielestäni ihan kohtuullisesti tavoitteissani. Joissain kohti petti aikatauluni oikein reippaasti, mutta valmiiksi tuli tavoitteeksi asetettu sivumäärä kuitenkin. Jos jotakin opin tämän projektin aikana, niin se oli se, että suunnitella kannattaa ennakkoon niin paljon kuin mahdollista. Ja seuraavalla kerralla voisin olla vähän aikaisemmin liikkeellä työni ohjaajan etsimisessä. Usealta taholta kysyin, mutta aikaa H-hetkeen oli enää niin vähän, ettei kukaan ehtinyt ottaa vastuuta opastamisestani. Onneksi sentään asioista saattoi puhua omien kurssitovereiden, opettajien ja jopa sukulaisten ja ystävienkin kanssa, niin sain asioita selkiytettyä ainakin pääni sisällä. Toinen asia onkin se, sainko kaiken paperille niin kuin se oli päähäni kirjoitettu...? Toivottavasti.

Oppia ikä kaikki. Olen suunnitellut nyt kaksi verkkosarjakuvaa. Toinen oli kokonaan vektorigrafiikkaa, toinen pitkälti käsin piirretty/maalattu teos. Molemmissa on puolensa. Pidän *Untamoita ja rihmakkaita* kuitenkin luontevampana sarjakuvana kuin *Lallin ja Henrikin viimeistä tanssia*. Jotain siis tuli kuin tulikin opittua tämän erikoistumistyön äärellä: miksi piirtää koneella, kun osaa paremmin piirtää käsin?!

Koen aika suureksi onnistumiseksi jo sen, että kuvat toimivan ilman aiemmin suunniteltua väritystä, ja että yksi kuva on mielestäni onnistunut aivan yli odotusten: alla kuva, jossa Roni herättää Kaisan. Minulle se on suuri asia, sillä ensimmäisen verkkosarjakuvani kohdalla tunsin vain epäonnistumista piirtäjänä.

